

Załącznik nr 1
do uchwały nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia rosyjska**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Gdański**

Data przeprowadzenia wizytacji: **26-27 października 2023**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	38
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	41
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	43
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	45
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	47
5. Załączniki:	50
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	50

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Alina Orłowska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Anna Warda, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Joanna Getka, ekspert PKA
3. mgr Beata Opala, członek PKA, ekspert ds. pracodawców
4. Tomasz Janocha, ekspert ds. studenckich
5. mgr Agnieszka Kowalczyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia rosyjska prowadzonym na Uniwersytecie Gdańskim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały Nr 580/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2023/2024.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na tym kierunku. Poprzednia wizytacja odbyła się w 2018 r. i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej wyrażonej w Uchwale Nr 492/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 września 2018 r. w sprawie oceny programowej na kierunku filologia rosyjska prowadzonym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z Uchwałą Nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej od roku akademickiego 2023/2024. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą.

Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Odbyły się także spotkania organizacyjne, podczas których zostały omówione poszczególne kryteria oceny, sprawy wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni, podział obowiązków pomiędzy członków zespołu, a także szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. Odbyły się również spotkania ze studentami, przedstawicielami Samorządu Studenckiego, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zespół oceniający dokonał również przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadził hospitacje zajęć oraz ocenił bazę dydaktyczną wykorzystywaną w procesie kształcenia na kierunku filologia rosyjska.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu odbywała się na bieżąco podczas zaplanowanych spotkań. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji do sformułowania oceny oraz omówiono wnioski, uwagi i sugestie. Wizytacja zakończyła się spotkaniem podsumowującym z Władzami Uczelni, podczas którego zespół oceniający przedstawił wstępne wnioski i sugestie dotyczące kształcenia na kierunku filologia rosyjska.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	Filologia rosyjska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	językoznawstwo - 58% literaturoznawstwo – 27% nauki o kulturze i religii – 15%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	80 godz. / 3 ECTS	
Specjalności /specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> • translatoryka i język biznesu • nauczanie języka rosyjskiego na kursach specjalistycznych • literacko-kulturowa 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	50	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	2091 godz., grupa zaawansowana 2152 godz., grupa początkująca	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	94 ECTS - grupa zaawansowana 96 ECTS - grupa początkująca	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	150 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	61 ECTS	-

Nazwa kierunku studiów	Filologia rosyjska
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	językoznawstwo - 51% literaturoznawstwo – 27% nauki o kulturze i religii – 12% nauki o komunikacji społecznej -10 %
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry /120 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	80 godz. /3 ECTS
Specjalności /specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	dla cyklu kształcenia 2022/2023: <ul style="list-style-type: none"> • <i>język-kultura-media</i> • <i>przekład-komunikacja-kultura</i> • <i>nauczycielska</i> od cyklu kształcenia 2023/2024 obowiązuje jednolity program kształcenia dla kierunku (kształcenie modułowe)
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	30	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	940 godz.	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	108 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	66 ECTS	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia rosyjska, studia stacjonarne I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim wpisują się w misję i strategię rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego i są ukierunkowane na dbałość o wysoką jakość kształcenia, kształtowanie postaw obywatelskich oraz współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym regionu Morza Bałtyckiego.

Celem kształcenia na kierunku filologia rosyjska, studia I stopnia jest przygotowanie wykwalifikowanego filologa posiadającego umiejętności językowe w zakresie języka rosyjskiego na poziomie min. B2 ESOKJ, zaawansowaną wiedzę i umiejętności w zakresie językoznawstwa, przekładoznawstwa, literatury, kultury i historii rosyjskiego obszaru językowego, kompetencje językowe na poziomie min. B1 ESOKJ w zakresie drugiego języka obcego. Absolwent kierunku jest gotów do nauczania języka rosyjskiego na specjalistycznych kursach językowych lub podjęcia pracy wymagającej znajomości rosyjskiego języka biznesu oraz przekładu.

Celem kształcenia na studiach II stopnia jest przygotowanie filologa posiadającego umiejętności językowe w zakresie języka rosyjskiego na poziomie min. C1 ESOKJ, pogłębioną wiedzę i umiejętności translatorskie w zakresie języka, literatury, kultury rosyjskiej, mediów, gotowego do efektywnej i realnej współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, a także działań o charakterze społeczno-kulturowym w środowisku pracy wymagającym znajomości języka rosyjskiego. Absolwent

studiów II stopnia jest gotów do podjęcia dalszego kształcenia (studia podyplomowe, szkoła doktorska).

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia rosyjska, studia I stopnia jest przyporządkowana do trzech dyscyplin naukowych: językoznawstwo (58% wszystkich punktów ECTS niezbędnych do ukończenia kierunku - dyscyplina wiodąca), literaturoznawstwo (27%), nauki o kulturze i religii (15%), natomiast na studiach II stopnia do czterech dyscyplin naukowych: językoznawstwo (51% - dyscyplina wiodąca), literaturoznawstwo (27%), nauki o kulturze i religii (15%) oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach (10%). Przyporządkowanie kierunku na studiach II stopnia w 10% ECTS do dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach jest nieumotywowane, ponieważ w czasie wynikającym z procentowego przyporządkowania kierunku na studiach II stopnia nie jest możliwe, aby absolwent studiów I stopnia, które nie były do niej przyporządkowane, osiągnął pogłębioną wiedzę obejmującą wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej. Natomiast przyporządkowanie na poziomie studiów I i II stopnia dyscyplin: językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii w pełni odpowiada kształceniu filologicznemu i specjalistycznemu, jakie jest prowadzone na ocenianym kierunku i pozwala na zachowanie spójności w zakresie kluczowych przesłanek i celów prowadzenia ocenianego kierunku ujętych w programie kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się. Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku są powiązane z prowadzonymi na Uczelni badaniami naukowymi w zakresie dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach. Badania te obejmują m.in. zagadnienia z zakresu gramatyki języka rosyjskiego, rosyjskiego języka biznesu, historii literatury i kultury rosyjskiej, rosyjskiej filozofii i myśli społecznej, kierunków i metodologii badań w językoznawstwie i literaturoznawstwie, najnowszej literatury rosyjskiej, lingwistyki politycznej, stylistyki praktycznej, teorii komunikacji, mediolingwistyki. Ich rezultaty są publikowane w punktowanych czasopismach naukowych, rozdziałach w pracach zbiorowych oraz monografiach. Działalność naukowa pracowników prowadzących kształcenie na kierunku filologia rosyjska związana jest z realizacją grantów krajowych (kierowanie grantem lub wykonawca), a także organizowaniem międzynarodowych konferencji naukowych. W badania nauczycieli akademickich włączani są studenci ocenianego kierunku, którzy są uczestnikami grantów, konferencji naukowych, autorami artykułów naukowych, pisanych pod opieką pracowników filologii rosyjskiej.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia rosyjska są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy, co jest widoczne na poziomie kształcenia specjalnościowego. Na studiach I stopnia realizowane są specjalności: *nauczanie języka rosyjskiego na specjalistycznych kursach językowych, literacko-kulturowa, translatoryka i język biznesu*. Na studiach II stopnia w cyklu kształcenia rozpoczętym w roku akadem. 2022/2023 realizowane są specjalności: *język-kultura-media, przekład-komunikacja-kultura, nauczycielska*; w roku akademickim 2023/2024 ze względu na mniejszą liczbę studentów na poziomie studiów II stopnia zrezygnowano ze specjalności i wprowadzono w miejsce specjalności wybór przez studenta w każdym semestrze zajęć w ramach modułów: *moduł translatoryczno-językoznawczy, medialno-komunikacyjny i literacko-kulturowy*. Zajęcia realizowane w ramach specjalności/modułów mają na celu wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne adekwatnie do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Do tej grupy zajęć na studiach I stopnia Uczelnia zalicza zajęcia: *organizacja i techniki pracy tłumacza*

przysięgłego, przekład artystyczny, przekład dokumentacji biznesowej, przekład tekstów technicznych, przekład tekstów z zakresu turystyki i hotelarstwa, tłumaczenie pisemne uwierzytelnione, przekład ustny konsekwentny, przekład ustny środowiskowy, przekład tekstów prasowych; na studiach II stopnia zajęcia: praktyczne aspekty komunikacji przekładowej, przekaz medialny w przekładzie, przekład tekstów artystycznych, przekład audiowizualny, przekład prawniczy, przekład ustny.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku odpowiadają na potrzeby otoczenia gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy. Programy studiów są systematycznie omawiane z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym z nauczycielami akademickimi i studentami oraz przedstawicielami pomorskiego rynku pracy. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni mają wpływ na program studiów poprzez opiniowanie przedstawionych przez radę programową kierunków zmian oraz zgłaszanie własnych propozycji. Wśród zmian postulowanych przez interesariuszy wewnętrznych są m.in. zmiana koncepcji kształcenia na studiach II stopnia stopniu (wprowadzenie w miejsce specjalności modelu kształcenia modułowego), zwiększenie liczby godzin zajęć z historii Rosji, wprowadzenie zajęć z podstaw gramatyki opisowej języka polskiego na studiach I stopnia. Przy opracowywaniu koncepcji kształcenia specjalnościowego wykorzystano sugestie interesariuszy zewnętrznych: np. wprowadzenie zajęć *rosyjski język biznesu* do grupy zajęć obowiązkowych na wszystkich specjalnościach na studiach I stopnia, zmodyfikowanie wykazu branż dla zajęć na specjalności nauczanie języka rosyjskiego na kursach językowych.

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia rosyjska nie uwzględnia nauczania i uczenia się na odległość. Nauczanie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w ostatnich latach nie wynikało z założeń koncepcyjnych, lecz stanowiło reakcję na sytuację wywołaną pandemią.

Efekty uczenia się na kierunku filologia rosyjska (studia I i II stopnia) są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim studiów.

Wykaz efektów uczenia się zakładanych dla studiów I stopnia obejmuje 18 efektów w kategorii wiedzy, 19 - umiejętności i 8 - kompetencji społecznych. W odniesieniu do wiedzy efekty uczenia się odzwierciedlają w zaawansowanym stopniu fakty, obiekty i zjawiska oraz metody i teorie dotyczące podstawowej wiedzy ogólnej oraz wybranych zagadnień z zakresu dyscyplin, które stanowią trzon kształcenia filologicznego, a więc językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii: np. - „ma uporządkowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej” (efekt K_W01); „ma zaawansowaną wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie językoznawstwa” (K_W09), „ma zaawansowaną wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie nauk o kulturze i religii” (K_W011). Efekty uczenia się w zakresie wiedzy dotyczą też kształcenia specjalistycznego. Przykładowo: „w stopniu zaawansowanym zna i rozumie terminologię specjalistyczną oraz ma zaawansowaną wiedzę w zakresie gramatyki języka rosyjskiego” (K_W06), „ma zaawansowaną wiedzę szczegółową w zakresie wybranej specjalności właściwej dla kierunku filologia rosyjska” (K_W18). Efekty z zakresu wiedzy dotyczą też metodologii analizy i interpretacji dzieł literackich lub wytworów kultury: np. „zna i rozumie w stopniu zaawansowanym metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla tradycji europejskiej i rosyjskiej, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa” (K_W14).

Efekty w zakresie umiejętności dotyczą opisu wykorzystania posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu problemów oraz wykonywaniu zadań, dokonywania krytycznej oceny i syntezy informacji oraz doboru i stosowania metod i narzędzi oraz technik informacyjno-komunikacyjnych: przykładowo „potrafi

zdobywać, selekcjonować, analizować i utrzymywać wiedzę z wykorzystaniem różnych źródeł w sposób uporządkowany i systematyczny” (K_U01).

Wykaz efektów uczenia się zakładanych dla II stopnia obejmuje 12 efektów w kategorii wiedzy, 15 - umiejętności i 6 - kompetencji społecznych. Wskazują one na pogłębiony stopień posiadania wiedzy w zakresie czterech dyscyplin: językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii, nauk o komunikacji społecznej i mediach. Przykładowo: „ma pogłębioną wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie językoznawstwa” (K_W09). Efekty w zakresie umiejętności dotyczą m.in. umiejętności samodzielnego wyszukiwania, analizowania, oceny wiedzy (K_U01), posiadania pogłębionych umiejętności badawczych (K_U02), formułowania opinii krytycznych (K_U06), współdziałania w grupie i przyjmowania w niej różnych funkcji (K_U14). Opis kompetencji społecznych dotyczy z kolei m.in. świadomości zakresu posiadanej wiedzy (K_K01), umiejętności fachowych (K_K02), gotowości do podejmowania wyzwań zawodowych (K_K03).

Efekty uczenia się sformułowane dla poszczególnych zajęć ujętych w planie studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz ogólnoakademickim profilem studiów. Są one adekwatne do efektów kierunkowych i mają charakter ogólnoakademicki. Przykładowo zajęcia *fonetyka praktyczna* obejmują dwa efekty wiedzowe: „ma zaawansowaną wiedzę filologiczną w zakresie nauki o języku i jego akwizycji, ze szczególnym uwzględnieniem fonetyki języka rosyjskiego” oraz „w stopniu zaawansowanym zna i rozumie terminologię specjalistyczną z zakresu fonetyki”, cztery dotyczące umiejętności: „posiada umiejętność produkcji głosek języka rosyjskiego w stopniu umożliwiającym skuteczną komunikację, umie samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę z zakresu fonetyki, kierując się wskazówkami wykładowcy, ma umiejętności językowe w zakresie języka rosyjskiego pozwalające na identyfikację różnych odmian specjalistycznych języka i skuteczne komunikowanie się przede wszystkim w formie ustnej, ma profesjonalne umiejętności w zakresie językoznawstwa” oraz jeden odnoszący się do kompetencji społecznych: „ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie fonetyki oraz rozumie potrzebę dalszego ich rozwoju”.

Sformułowanie „ma świadomość”, niespecyficzne dla charakterystyk drugiego stopnia PRK w zakresie kompetencji społecznych, jest także stosowane w większości opisów efektów uczenia się dla zajęć w sylabusach.

Efekty uczenia się dla studiów zarówno I i II stopnia dla ocenianego kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim, ale w wielu przypadkach nie są sformułowane w sposób określony właściwym poziomem (tj. 6 lub 7) Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Efekty kierunkowe dla studiów I stopnia budowane są w sposób piętrowy, np. „zna i rozumie terminologię specjalistyczną oraz ma zaawansowaną wiedzę szczegółową w zakresie historii literatury rosyjskiej” (K_W04), „zna i rozumie terminologię specjalistyczną oraz ma zaawansowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze i realiach społeczno-gospodarczych Rosji” (K_W05). W kierunkowych efektach uczenia się dotyczących wiedzy nie jest określony poziom zaawansowania wiedzy, jaką ma osiąść absolwent: np. „zna i rozumie terminologię specjalistyczną...” (wskazane wyżej efektu K_W04, K_W05). Niektóre efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób niezrozumiały: np. efekt dotyczący umiejętności „ma profesjonalne umiejętności w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii” (K_U18) - „profesjonalne” czyli jakie?

W efektach uczenia się dla studiów II stopnia w efekcie K_W02 niezgodnie z 7 poziomem PRK określono stopień zaawansowania wiedzy: „zna terminologię filologiczną na poziomie zaawansowanym”. Nieprawidłowo jest też sformułowany efekt K_W03 „ma uporządkowaną wiedzę filologiczną,

obejmującą terminologię, teorię i metodologię w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii oraz nauk o komunikacji społecznej i mediach”. W efektach uczenia się dotyczących wiedzy niezrozumiałe jest sformułowanie dotyczące metod: „zna i rozumie zaawansowane metody badawcze oraz narzędzia warsztatu filologa” (K_W10).

W przypadku efektów dotyczących zajęć lub grup zajęć w większości sylabusów są nieprawidłowo określone efekty w zakresie wiedzy i umiejętności. Oto kilka z przykładów, które znajdują się w opisie wielu zajęć, np.: *praktyczna nauka języka rosyjskiego I* (efekt w zakresie wiedzy powiązany z kierunkowym efektem K_W01 – „zdobywa wiedzę z zakresu leksyki i gramatyki języka rosyjskiego”), *praktyczna nauka języka ukraińskiego I* (K_W12 - „zna i rozumie podstawowe metody badawcze polegające na analizie i interpretacji językowych wytworów kultury ukraińskiej przy zastosowaniu właściwych lingwistycznych narzędzi warsztatu filologa”). W obu przypadkach nie został określony poziom zaawansowania nabywanej wiedzy. Poza tym w efektach uczenia się dla zajęć w wielu przypadkach efekty w zakresie wiedzy są w rzeczywistości efektami dotyczącymi umiejętności: np. „posługuje się podstawową terminologią...”, „stosuje narzędzia warsztatu filologa...” (gramatyka współczesnego języka rosyjskiego – ćwiczenia). Efekty w zakresie wiedzy są też nieprawidłowo sformułowane w sylabusach takich zajęć, jak np.: *wstęp do językoznawstwa, gramatyka współczesnego języka rosyjskiego* (ćwiczenia i wykład). Dla zajęć *wstęp do literaturoznawstwa* pominięto lub nieprawidłowo określono poziom nabywanej wiedzy: „zna terminologię...”, „w pogłębionym stopniu rozumie...”.

Sytuacja ma się podobnie w przypadku efektów uczenia się dla zajęć na studiach II stopnia. Podstawowe błędy: nieadekwatne do poziomu określanie stanu zaawansowania wiedzy (np. *seminarium magisterskie*: „zna i rozumie zaawansowane metody badawcze...”, „zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego...”; kierunki i metodologie badań w literaturoznawstwie: „ma uporządkowaną wiedzę filologiczną...”, „ma zaawansowaną wiedzę...”, „ma wiedzę o strukturze...”; socjolingwistyka: „zna terminologię...” lub umiejętności: „prezentuje efekty swoich badań...”; teoria komunikacji: „ma uporządkowaną wiedzę...”.

Efekty uczenia się dla kierunku filologia rosyjska są specyficzne dla poszczególnych rodzajów zajęć i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których jest przypisany kierunek. Są też zgodne z zakresem działalności naukowej, jaka jest prowadzona w tych dyscyplinach na Uczelni. Świadczą o tym zarówno wykazy literatury, jakie są zamieszczone w sylabusach poszczególnych zajęć, jak też tematyka działalności badawczej prowadzona w dyscyplinach, do których jest przypisany kierunek. Wyjątek stanowi tutaj dyscyplina nauki o komunikacji społecznej i mediach, ponieważ żaden z pracowników realizujących kształcenie na ocenianym kierunku nie prowadzi badań naukowych w zakresie tej dyscypliny. Jednocześnie w sylabusach zajęć, które są z tą dyscypliną powiązane jest wskazana właściwa dla tej dyscypliny literatura przedmiotu.

Kierunkowe efekty uczenia się oraz efekty uczenia się dla zajęć uwzględniają rozwijanie kompetencji badawczych i przygotowują do prowadzenia badań lub uczestniczenia w badaniach. Efekty uczenia się uwzględniają osiągnięcie umiejętności językowych w zakresie języka rosyjskiego dla studiów I stopnia na poziomie min. B2 ESOKJ, dla studiów II stopnia – na poziomie min. C1 ESOKJ. W efektach uczenia się dla studiów I stopnia uwzględniono osiągnięcie kompetencji językowych w zakresie dodatkowego języka obcego (angielski, niemiecki, ukraiński) na poziomie biegłości min. B1 ESOKJ.

Jak było wspomniane wcześniej, efekty uczenia się zarówno kierunkowe, jak i te, które dotyczą zajęć są sformułowane w wielu przypadkach nieprawidłowo i w związku z tym nie w pełni jest możliwa ich

weryfikacji. W przypadku prawidłowo sformułowanych efektów uczenia się są one możliwe do osiągnięcia i pozwalają na ich weryfikację.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia dla kierunku filologia rosyjska, studia I i II stopnia są zgodne ze strategią Uniwersytetu Gdańskiego, mieszczą się w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwa i nauki o kulturze i religii (studia I stopnia), językoznawstwo, literaturoznawstwa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o mediach i komunikacji społecznej (studia II stopnia) do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu, opisują w sposób nie w pełni trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także nie w pełni odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. efekty uczenia się dla studiów I i II stopnia są sformułowane w sposób nieodpowiadający właściwemu poziomowi (tj. 6 lub 7) Polskiej Ramy Kwalifikacji;
2. kierunkowe efekty uczenia się oraz efekty uczenia się dla zajęć nie opisują w pełni trafnie i realistycznie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studenta oraz nie pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się w sposób odpowiadający właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji;

2. Zaleca się sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się oraz efektów uczenia się dla zajęć tak, aby opisywały w pełni trafnie i realistycznie wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studenta oraz umożliwiały stworzenie systemu ich weryfikacji;
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Na studiach I stopnia na kierunku filologia rosyjska przewidziano kształcenie w ramach trzech specjalności: *nauczanie języka rosyjskiego na specjalistycznych kursach językowych, literacko-kulturowa, translatoryka i język biznesu*. W planie studiów wyodrębniono wspólną dla całego kursu grupę zajęć ogólnych i kierunkowych (w tym PNJR, drugi język obcy) oraz grupę zajęć specjalizacyjnych. Na studiach II stopnia od roku akademickiego 2023/2024 prowadzone jest kształcenie modułowe tj. w programie studiów wyodrębniono grupę treści kierunkowych, praktyczną naukę języka oraz trzy moduły: *translatoryczno-językoznawczy, literacko-kulturowy i medialno-komunikacyjny*. W ramach każdego modułu studenci mają w każdym semestrze zapewnioną możliwość wyboru jednych z dwóch oferowanych przez prowadzącego zajęć. Treści programowe dla obu poziomów studiów są zdominowane przez wiedzę i umiejętności powiązane z kształtowaniem biegłości językowej oraz kształtowaniem postaw społecznych.

Treści programowe dla zajęć zarówno na studiach I jak i II stopnia nie zawsze są w pełni zgodne z efektami uczenia się dla tych zajęć, ponieważ są one nieprawidłowo sformułowane w sylabusach. Dotyczy to m.in. zajęć ćwiczeniowych, gdzie w treściach programowych zamieszczone są tylko treści odpowiadające efektom z zakresu wiedzy, nie ma natomiast treści dotyczących efektów przyporządkowanych umiejętnościom czy kompetencjom społecznym. Skutkuje to niepełną zgodnością treści programowych z efektami uczenia się dla tych zajęć, ponieważ w sylabusach podano efekty na poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przykładowo: w sylabusie zajęć *historia literatury rosyjskiej - ćwiczenia I* (studia I stopnia) wskazano, że celem zajęć jest "zapoznanie studenta z wiedzą o literaturze rosyjskiej (od sentymentalizmu do romantyzmu) i zdobycie praktycznej umiejętności analizy i interpretacji dzieł literackich" - treści programowe natomiast określają jedynie epoki i wymieniają tytuły utworów pomijając zakładane umiejętności, jakie student powinien osiągnąć odnośnie tychże utworów. Podobnie rzecz się ma z treściami programowymi dla zajęć *gramatyka współczesnego języka rosyjskiego - ćwiczenia II, praktyczna nauka języka rosyjskiego V* (studia I stopnia). W przypadku studiów II stopnia problem ten dotyczy np. zajęć *media w Rosji* (ćwiczenia audytoryjne), *stylistyka praktyczna* (konwersatorium). Z kolei w sylabusach zajęć *seminarium licencjackie* (studia I stopnia) i *seminarium magisterskie* (studia II stopnia) treści programowe sformułowane są zbyt ogólnikowo, pominięto tu aspekty ogólne dotyczących techniki i metod pisania pracy dyplomowej na poszczególnych etapach studiów, które są niezależne od wyboru seminarium i tematu pracy oraz odniesienia do efektów dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych, jakie student powinien osiągnąć na danym etapie studiów. Na przykład w sylabusach zajęć *seminarium licencjackie I-II, seminarium magisterskie I-IV* czytamy: „Treści realizowane podczas zajęć zależą od

tematyki seminarium. Składają się na nie przede wszystkim zagadnienia związane z subdziedziną, a także kwestie metodologiczne, których znajomość jest konieczna przy przygotowywaniu prac o określonym profilu”.

Treści programowe niektórych zajęć, np. *praktyczna nauka języka rosyjskiego I, praktyczna nauka języka ukraińskiego I* są nastawione na wykształcenie umiejętności językowych i nie umożliwiają osiągnięcia wskazanych w sylabusach tych zajęć efektów, które mają przygotowywać studenta doprowadzenia lub uczestnictwa w badaniach naukowych na co wskazuje efekt K_W12 „zna i rozumie podstawowe metody badawcze polegające na analizie i interpretacji językowych wytworów kultury ukraińskiej przy zastosowaniu właściwych lingwistycznych narzędzi warsztatu filologa”. Podobnie treści programowe przewidziane dla zajęć powiązanych z dyscypliną nauki o komunikacji społecznej i mediach *komunikacja sieciowa, media w Rosji, gatunki dziennikarskie, kreowanie wizerunku, mediolingwistyka, analiza współczesnych tekstów medialnych* nie umożliwiają osiągnięcia wiedzy odpowiadającej charakterystyce P7S_WG: np. treści programowe zajęć *media w Rosji* mają charakter subsydiarny, *sensu stricte* realizacyjny (“Podstawowa terminologia związana ze środkami masowego przekazu. Systemy klasyfikacji środków masowego przekazu. System medialny w Federacji Rosyjskiej – obecnie i w perspektywie historycznej (od rozpadu ZSRR). Charakterystyka poszczególnych massmediów w Rosji: radio, prasa, telewizja, internet jako środowisko funkcjonowania współczesnych mediów. Rosyjskie agencje informacyjne i ich zadania.), podobnie jak treści programowe zajęć: *gatunki dziennikarskie* (“Podstawowa terminologia z zakresu genologii medialnej. Podziały gatunków dziennikarskich. Czynniki warunkujące rozwój i kształt gatunków dziennikarskich. Konstrukcja tekstu prasowego. Wzmianka, notatka, wiadomość - podstawowe gatunki informacji prasowej. Gatunki specyficznie prasowe – na wybranych przykładach. Gatunki informacyjne w radiu i telewizji. Gatunki publicystyczne: komentarz, artykuł publicystyczny, recenzja, felieton. Gatunki i formy publicystyczne w telewizji. Gatunki w sieci – hybrydy gatunków dziennikarskich”).

Treści programowe w większości przypadków są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w danej dyscyplinie/dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach. Są jednak wyjątki od tego stanu rzeczy. Ma to miejsce, na przykład, w przypadku następujących zajęć: *historia Rosji, podstawy gramatyki opisowej języka polskiego, wstęp do językoznawstwa, gramatyka współczesnego języka rosyjskiego, wstęp do literaturoznawstwa, historia literatury rosyjskiej I, II, kultura rosyjska, andragogika*, gdzie we wskazanej literaturze przedmiotu nie ma pozycji ukazujących aktualny stan badań, a przez to zauważalny jest brak korelacji treści uczenia się z aktualnym stanem wiedzy. **Rekomenduje się** dokonanie przeglądu wskazywanej w sylabusach zajęć literatury przedmiotu, aby zapewnić korelację treści programowych z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w zakresie odpowiednich dyscyplin.

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i uwzględniają w obrębie dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek treści o charakterze zaawansowanym i pogłębionym dotyczące wiedzy filologicznej, obejmującej terminologię, teorię i metodologię w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii, nauk o komunikacji społecznej i mediach, powiązaniach filologii z innymi naukami humanistycznymi i społecznymi, wiedzę o kompleksowej naturze języka rosyjskiego, jego rozwoju historycznym, o współczesnych systemach medialnych w Rosji, a także językach specjalistycznych.

Czas trwania studiów na kierunku filologia rosyjska (6 semestrów - studia I stopnia, 4 semestry – studia II stopnia) oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS (180 pkt ECTS – studia I stopnia, 120 pkt.

ECTS – studia II stopnia) koniecznych do ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się i zaplanowanych treści programowych.

W programie studiów wskazano, że studenci na studiach uzyskują w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub innych osób prowadzących zajęcia następującą liczbę punktów ECTS:

- filologia rosyjska studia I stopnia 94 ECTS (dla grup zaawansowanych) / 96 ECTS (dla grup początkujących), czyli odpowiednio 52 % / 53% łącznej liczby punktów ECTS;
- filologia rosyjska studia II stopnia 60 pkt, czyli odpowiednio 50% łącznej liczby punktów ECTS.

Tym samym warunek, by co najmniej połowa programu studiów była realizowana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia został spełniony w przypadku studiów I i II stopnia, ponieważ osiągnął wymaganą minimalną wartość.

Liczba punktów ECTS przypisana do poszczególnych zajęć nie jest w pełni adekwatna do nakładu pracy studenta niezbędnej do osiągnięcia założonych efektów uczenia się dla tych zajęć. Przeszacowane został nakład pracy studenta w przypadku zajęć *praktyczna nauka języka rosyjskiego* – w programie studiów I stopnia zajęciom w wymiarze 650 godz. (grupa początkująca) / 590 godz. (grupa zaawansowana) przyporządkowano 46 ECTS.

W planie studiów I stopnia zajęciom w wymiarze 15 godz. systemowo przypisano 1 ECTS, 30 godz. – 2 ECTS dla zajęć kończących się zaliczeniem lub 3 ECTS dla zajęć zakończonych egzaminem. W planie studiów II stopnia zajęciom w wymiarze 15 godz. przypisano 1 ECTS, 20 lub 30 godz. - 2 ECTS dla zajęć kończących się zaliczeniem lub 4 ECTS dla zajęć zakończonych egzaminem.

Sylabusy zawierają informację o bilansie nakładu pracy studenta, określoną w punktach ECTS, uwzględniającą godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim (udział/ uczestnictwo w zajęciach) oraz samodzielną pracę studenta (np. samodzielne studiowanie literatury, czytanie literatury, przygotowanie prac pisemnych, przygotowanie do zajęć, kolokwium, zaliczenia, egzaminu przygotowanie prezentacji, samodzielna praca nad literaturą). Sposób naliczania nakładu pracy studenta nie jest zrozumiały i nie odpowiada wartościom sumarycznym wskazanym przy poszczególnych zajęciach. Przykładowo:

- *historia literatury rosyjskiej* (wykład 30 godz.) - 3 ECTS (75 godz.), w tym: 30 godz. - udział w zajęciach, 20 godz. – samodzielne studiowanie (kanon lektur obejmuje 18 tekstów literackich oraz wybrane wiersze A. Puszkina i M. Lermontowa, a także obszerny wykaz literatury przedmiotu);
- *historia literatury rosyjskiej* (ćwiczenia 30 godz.) - 2 ECTS (50 godz.), w tym: 30 godz. - udział w zajęciach, 25 godz. – samodzielne studiowanie literatury, 20 godz. – samodzielne przygotowanie do egzaminu wraz z egzaminem;
- *kultura rosyjska* (wykład 30 godz., zajęcia prowadzone w systemie zgamyfikowanym, w którym ocena jest uzależniona od liczby punktów zdobytych w ramach szeregu zadań obowiązkowych i nieobowiązkowych) – 3 ECTS (75 godz.), w tym: 30 godz. uczestnictwo w zajęciach, 20 godz. – samodzielne czytanie literatury i opracowanie materiałów niezbędnych do aktywnego udziału w zajęciach, 25 godz. – przygotowanie do egzaminu i egzamin;

- *język scs i gramatyka historyczna języka rosyjskiego* (wykład 30 godz.) - 2 ECTS (50 godz.), w tym: 30 godz. udział w zajęciach, 20 godz. Przygotowanie do zaliczenia i zaliczenie (wykaz samodzielnie studiowanej literatury obejmuje dwie pozycje).

Rekomenduje się urealnienie wyliczeń nakładu pracy własnej i studentów dla zajęciach oraz w konsekwencji korektę przypisanych do zajęć punktów ECTS.

Sekwencja zajęć podana w planie studiów jest prawidłowa. Zakłada sukcesywne rozwijanie kompetencji językowych studentów. Jednocześnie od początku studiów są wprowadzane zajęcia o charakterze propedeutycznym, powiązane z dyscyplinami, do których jest przypisany kierunek. Zajęcia specjalnościowe umiejscowione są w planie studiów począwszy od semestru trzeciego na studiach I stopnia, natomiast na studiach II stopnia kształcenie modułowe jest prowadzone od pierwszego semestru I roku i trwa do semestru czwartego.

Układ zajęć w planie studiów jest odpowiedni w stosunku do charakteru nauczanych treści, zapewnia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Poszczególne zajęcia zaplanowane zostały w harmonogramie zajęć w sposób równomierny, a ich sekwencja zapewnia przyrost wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz jest dostosowana do specyfiki kształcenia na filologii.

Zajęcia na kierunku filologia rosyjska prowadzone są w formie wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń i seminariów. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie budzą zastrzeżeń. Zajęcia są prowadzone grupach o następującej liczebności: seminaria: 8-12 osób, ćwiczenia od 15 osób, wykłady od 25 osób. W przypadku mniejszej liczby studentów dopuszcza się uruchomienie grup o mniejszej liczebności. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia przeważają formy zajęć sprzyjające aktywizowaniu studenta i rozwijaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych do prowadzenia badań filologicznych zgodnie z ogólnoakademickim profilem studiów. Zajęcia w formie wykładów są realizowane głównie w grupie zajęć kierunkowych lub zajęć do wyboru. Dobór form zajęć jest różnorodny i powiązany ze specyfiką poszczególnych zajęć oraz zapewnia osiąganie założonych efektów uczenia się w zakresie zaawansowanej lub pogłębionej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Program studiów I stopnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano 61 ECTS, tj. nie mniej niż 30% liczby ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Do puli zajęć wybieralnych zaliczono na studiach I stopnia następujące zajęcia: *praktyczna nauka drugiego języka obcego* (angielski, niemiecki, ukraiński) - 8 ECTS, *seminarium dyplomowe* - 17 ECTS, grupę zajęć specjalnościowych - 31 ECTS oraz wykład ogólnouczelniany - 2 ECTS. Do tej grupy zajęć Uczelnia nieprawidłowo wlicza praktyki studenckie (3 ECTS ujęte w grupie zajęć specjalnościowych), gdyż wybór dotyczy wyłącznie miejsca praktyki. Na studiach II stopnia w programie studiów dla cyklu kształcenia 2023/2024 student ma zapewniony wybór zajęć w wymiarze 66 ECTS (tj. student wybiera zajęcia w ramach poszczególnych modułów - łącznie 31 ECTS, *seminarium magisterskie* - 32 ECTS). Do tej grupy zajęć Uczelnia nieprawidłowo wliczyła praktyki studenckie (3 ECTS). W programie studiów dla cyklu kształcenia 2022/2023 student ma możliwość wyboru *seminarium magisterskiego* – 34 ECTS oraz specjalności - 31 ECTS. Do tej grupy zajęć Uczelnia nieprawidłowo wliczyła także praktyki studenckie (3 ECTS ujęte w grupie zajęć specjalnościowych). Podsumowując, student ma zapewnioną możliwość wyboru w ramach programu studiów zajęć w wymiarze co najmniej 30% punktów ECTS co zapewnia elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Program studiów I ocenianego kierunku obejmuje zajęcia związane z działalnością naukową prowadzoną na Uczelni w dyscyplinach, do których został przypisany kierunek filologia rosyjska (tj.

językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii) w wymiarze spełniającym wymogi stawiane studiom o profilu ogólnoakademickim. Do tej grupy zajęć Uczelnia zalicza w programie studiów I stopnia m. in. takie zajęcia jak: *literatura powszechna, gramatyka współczesnego języka rosyjskiego, psychologiczne aspekty komunikacji językowej, seminarium licencjackie, projekt: integracja kultur, wstęp do językoznawstwa, gramatyka współczesnego języka rosyjskiego, język scs i gramatyka historyczna języka rosyjskiego, podstawy gramatyki porównawczej, kultura rosyjska, komunikacja międzykulturowa, podstawy translatoryki, kultura popularna i masowa, analiza i interpretacja tekstów medialnych, rosyjska literatura XVIII/XIX w. w przekładzie*. Natomiast na studiach II stopnia na ocenianym kierunku 120 ECTS, czyli 100% wszystkich punktów ECTS niezbędnych do ukończenia studiów, przypisano do zajęć, które są związane z działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek. Wskazana liczba punktów ECTS przyporządkowanych do działalności naukowej obejmują w konsekwencji wszystkie zajęcia realizowane w trakcie studiów, w tym także takie, które takiego charakteru nie mają (m.in. *wydziałowy wykład z nauk społecznych, praktyczną naukę języka rosyjskiego*). **Rekomenduje się** korektę wykazu zajęć dla studiów II stopnia powiązanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową oraz urealnienie liczby punktów ECTS uzyskiwanych przez studenta w ramach tych zajęć.

W programie studiów I i II stopnia uwzględniono zajęcia z *praktycznej nauki języka rosyjskiego* jako języka wiodącego na kierunku filologia rosyjska. Studenci po ukończeniu studiów I stopnia osiągają biegłość w zakresie języka rosyjskiego na poziomie min. B2 ESOKJ, a po ukończeniu studiów II stopnia studiów - na poziomie min. C1 ESOKJ. W programie studiów pierwszego stopnia na wszystkich specjalności uwzględniono też zajęcia z drugiego języka obcego (angielski, niemiecki, ukraiński) w wymiarze 90 godzin kontaktowych (8 ECTS). W zakresie drugiego języka obcego student osiąga poziom biegłości językowej B1 ESOKJ. W programie studiów II stopnia nie przewidziano kontynuacji zajęć z drugiego języka obcego. Nie zapewniono też studentom zajęć prowadzonych w języku obcym innym niż język kierunkowy.

Uczelnia deklaratorywnie określiła łączną liczbę punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych (w programie studiów I stopnia student uzyskuje w zależności od specjalności 5/8/10 ECTS), ale nie zdefiniowano katalogu zajęć przypisanego do tej grup zajęć na poszczególnych specjalnościach. W programie studiów II stopnia student ma możliwość uzyskania od 5 do 10 ECTS w zależności od zajęć do wyboru. Uczelnia zapewniła realizację takich zajęć w wymiarze 4 ECTS (są to zajęcia *wydziałowy wykład z dziedziny nauk społecznych - 2 ECTS* i *socjologia kultury - 2 ECTS*), uzyskanie kolejnych punktów uzależnione jest od wyboru zajęć przez studenta z oferty zajęć do wyboru dla kierunku, co nie w pełni gwarantuje spełnienie wymogu określonego w Rozporządzeniu MNiSW z dn. 27.09.2018.

Metody kształcenia wykorzystywane podczas zajęć przewidzianych programem studiów są zróżnicowane i specyficzne dla formy zajęć, skorelowane z zakładanymi dla zajęć i grup zajęć efektami uczenia się, są zorientowane na aktywizację studenta. Najczęściej stosowane metody dydaktyczne to: prezentacja z zastosowaniem multimediów, dyskusja, analiza, praca w grupach, burza mózgów, gry symulacyjne, metoda eksponująca, sytuacyjna, podająca. Wykorzystywane są także innowacyjne metody takie jak np. gamifikacja, storytelling, metoda heurystyczna, projektowa. Stosowane metody są zgodne z formami zajęć i umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

W doborze metod kształcenia na ocenianym kierunku wykorzystywane są najnowsze osiągnięcia dydaktyki. Na wykładach, które mają często formę wykładów konwersatoryjnych wykorzystywane są prezentacje oraz materiały multimedialne. Na zajęciach ćwiczeniowych dominuje dialog, dyskusja, ćwiczenia w parach lub grupach i również wykorzystuje się pomoce audiowizualne, co potwierdziły hospitowane zajęcia. Metody kształcenia na wizytowanym kierunku uwzględniają aktualne osiągnięcia dydaktyki akademickiej i aktywizują studentów.

Metody dydaktyczne stosowane na poszczególnych zajęciach stymulują studentów do samodzielności, dokonywania wyborów, podejmowania decyzji, wchodzenia w interakcje oraz pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, co potwierdziły obserwacje hospitowanych zajęć.

Metody dydaktyczne stosowane na zajęciach ocenianego kierunku umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, prac badawczych w zakresie dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek lub udziału w działalności naukowej oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym również zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, które studenci mogą poznawać w ramach programu studiów (np. *technologia informacyjna* w programie studiów dla cyklu 2022/2023, *narzędzia informatyczne w lingwistyce* program studiów dla cyklu 2023/2024). Stosowane na ocenianym kierunku metody dydaktyczne umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka rosyjskiego co najmniej na poziomie B2 ESOKJ w przypadku studiów pierwszego stopnia lub C1 ESOKJ na poziomie studiów II stopnia oraz w przypadku drugiego języka obcego (studia I stopnia) - na poziomie biegłości językowej B1 ESOKJ.

Program studiów na ocenianym kierunku co do zasady nie przewiduje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Stosowane w ostatnich latach rozwiązania w tym zakresie nie wynikały z założeń koncepcyjnych, lecz stanowiły reakcję na sytuację wywołaną pandemią. Uczelnia umożliwia nauczycielom akademickim i studentom wykorzystywanie w procesie kształcenia platformy e-learningowej działającej na Portalu Edukacyjnym UG.

Praktyki zawodowe na kierunku zostały zaplanowane w programie zarówno na studiach I, jak i II stopnia na wszystkich przewidzianych specjalnościach. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych skonstruowano nieprawidłowo. Efekty nie wskazują na wykorzystanie podczas praktyki wiedzy zyskanej w procesie kształcenia, gdyż miejsce praktyk w planie studiów jest ruchome (student może realizować praktykę w dowolnie wybranych kilku semestrach), co nie gwarantuje osiągnięcia efektu np. „ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie specjalności translatoryka i język biznesu”, gdyż nie wiadomo, na jakim etapie osiągnięcia tej wiedzy student się lokuje w danym semestrze. Nie jest to jedyna wada w obrębie efektów przewidzianych dla praktyk. W przypadku specjalności *translatoryczno-biznesowej* (studia I stopnia) efekt „ma umiejętności językowe i translatorskie w zakresie języka rosyjskiego i polskiego, pozwalające na identyfikację różnych odmian specjalistycznych języka i skuteczną komunikację dwujęzyczną” wskazuje na to, że to podczas praktyki ma miejsce osiągnięcie kompetencji językowych i translatorskich. Ten sam problem obrazuje również efekt dla specjalności dotyczącej *nauczania języka rosyjskiego na specjalistycznych kursach językowych* „sprawnie posługuje się językiem obcym rosyjskim w zakresie wybranej specjalności”. Analogicznie, na studiach II stopnia problem się powtarza, gdyż zakłada się osiągnięcie poziomu biegłości C1 ESOKJ podczas praktyk, co jest dodatkową nieprawidłowością w kontekście dowolnego terminu/semestru realizacji praktyk, o czym była wcześniej mowa. Co więcej, z uwagi na to, że Uczelnia dopuszcza odbywanie praktyk w dowolnie dobranych organizacjach/ instytucjach/ firmach pod warunkiem jedynie kontaktu z językiem rosyjskim, niezależnie od profilu działalności i formy działalności podmiotu,

przyjęte efekty nie są adekwatne i uniwersalne dla wszystkich praktykodawców i nie ma możliwości osiągnięcia np. efektu: „potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role i wykazując się różnymi umiejętnościami interpersonalnymi i kompetencjami społecznymi, w tym komunikatywnością i umiejętnością radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych i zawodowych związanych z instytucjami kulturalnymi” albo „podejmuje różnorodne działania zawodowe związane z szeroko pojętą integracją kultur”. Pokłosiem tego problemu jest kolejny – efekt zbyt generycznie sformułowany: „potrafi sprawnie korzystać z technologii informacyjnych w sytuacjach zawodowych”, gdzie nie jest jasne, do jakich technologii i narzędzi efekt się odnosi w kontekście bardzo zróżnicowanych profili działalności praktykodawców. W rezultacie, te ogólnie sformułowane, niespecyficzne efekty nie są możliwe do kompleksowego zweryfikowania. Treści programowe dla praktyk w zasadzie nie zostały określone. Uczelnia w całości uzależnia dobór treści od decyzji praktykodawcy i zadań przez niego wyznaczonych. W konsekwencji, wachlarz treści programowych nie jest w jakikolwiek sposób zdefiniowany ani ograniczony. Mogą dotyczyć zadań zawodowych w dowolnej branży wszystkich sektorów gospodarki. Nie ma więc możliwości, aby niedomknięty zbiór treści o zróżnicowanym charakterze i profilu zawodowym mógł zapewniać osiągnięcie pełnego katalogu efektów dla praktyk na kierunku. Problemem powiązany z wyżej wskazanymi nieprawidłowościami jest fakt, iż tak sformułowane treści programowe nie wskazują jasno na sfery działalności zawodowej czy też branże, w jakich praktyka ma miejsce czy może mieć miejsce. Ich generyczny charakter nie lokuje ich jasno w obrębie konkretnego zawodu, zawodów, obszarów działalności zawodowej, branż.

Wymiar praktyk wynosi 80 godzin i 3 ECTS, zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Alokacja ECTS prawidłowa, uwzględniono godziny pracy własnej związanej z przygotowaniem dokumentacji praktyk. Problemem jest jednak „ruchome” umiejscowienie praktyk w planie studiów, gdyż na studiach I stopnia mogą być realizowane pomiędzy semestrem 4 a 6 włącznie, a na studiach magisterskich praktycznie przez cały okres studiów. Dodatkowym problemem jest umożliwienie podziału realizacji praktyk wg uznania studenta pomiędzy te semestry, a program nie uwzględnia etapowości realizacji i zaliczania praktyk ani możliwości wielokrotnej weryfikacji efektów uczenia się oraz przyznawania punktów ECTS w sposób dowolny, w zależności od wyboru studenta. Ponadto, należy zwrócić uwagę na kolejną nieprawidłowość – brak możliwości realizacji zasadniczego celu praktyki dotyczących sprawdzania zdobytych w trakcie realizacji programu w praktyce z uwagi na to, że inne kompetencje posiada osoba rozpoczynająca praktykę w semestrze 4, a inne w 6, w szczególności w zakresie poziomu biegłości językowej, którego poziom warunkuje możliwość odbycia praktyki tłumaczeniowej, w zakresie nauczania języka czy języka w biznesie, a kompetencje, w tym językowe, studenta są zbyt niskie i nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się oraz realizacji założonych dla praktyki treści programowych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk obejmują następujące narzędzia: dzienniczek praktyk oraz krótką opinię o praktykancie przygotowaną przez opiekuna zakładowego. Ocena opiekuna zakładowego zawiera również listę efektów uczenia się oraz ocenę ich osiągnięcia: „TAK/NIE”. Metody weryfikacji na płaszczyźnie deklaratywnej są zaplanowane prawidłowo, jednakże sposób ich zastosowania nie jest właściwy, gdyż nie umożliwiają one kompleksowej weryfikacji przyjętych dla praktyk efektów uczenia się przez osobę odpowiedzialną za ich zaliczenie, a także nie umożliwiają diagnozowania nieprawidłowości, jakie zostały stwierdzone w zakresie oceny jakości realizacji praktyk, o których będzie mowa w dalszej części oceny. Dziennik praktyk zawiera bardzo lakoniczne, wielokrotnie powtarzane wpisy, które nie umożliwiają identyfikacji czynności praktykanta, a tym bardziej ich jakości. Zawarta w dzienniku tabela weryfikacji efektów potwierdza, że efekty zawarte w sylabusie są oceniane przez opiekuna zakładowego, a opiekun

uczelniany dokonuje oceny wtórnej, na podstawie oceny opiekuna zakładowego oraz dzienniczka. Uczelniany opiekun zalicza więc praktykę, ale nie zna warunków, w jakich efekty zostały osiągnięte, konkretnych zadań studenta ani ich wyników itp., ponieważ dokumentacja (dziennik) zawiera jedynie lakoniczne informacje o niektórych czynnościach. Dokumentacja nie zawiera żadnych próbek prac studenta, które pozwoliłyby opiekunowi uczelnianemu odnieść się do ich jakości. W dzienniku nie zamieszczono żadnej informacji zwrotnej od zakładowego opiekuna praktyk. Uniemożliwia to rzetelną i kompleksową ocenę przez opiekuna uczelnianego, który nie posiada wystarczających wytycznych do sformułowania stopnia osiągnięcia efektów oraz ich weryfikacji. Może opierać się jedynie na pobieżnym, ledwo zasygnalizowanym, opisie zakresu prac, co nie jest wystarczające w odniesieniu do zakładanych efektów. Narzędzia nie są więc właściwie wykorzystywane. Wobec powyższego, ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk zaliczającego praktyki nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się

Liczba opiekunów praktyk z ramienia Uczelni jest wystarczająca. Opiekun zakładowy, to zazwyczaj jedna osoba wyznaczana przez przyjmujący zakład pracy, co również zaspakaja potrzebę procesu dydaktycznego. Zastrzeżenia budzą jednak kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje zakładowych opiekunów praktyk, które, w zależności od miejsca, gdzie praktyka się odbywa, są raz właściwe, raz niewłaściwe w odniesieniu do zaplanowanych dla praktyk efektów. Uczelnia właściwie nie określiła wymogów jakościowych, jakie stawiane są opiekunowi zakładowemu praktyk ani sposobów ich weryfikacji. Odnosi się do nich w arkuszu weryfikacji miejsca praktyk w sposób uniemożliwiający identyfikację kompetencji i doświadczenia zawodowego opiekuna zakładowego. Analogiczne uwagi dotyczą infrastruktury miejsc praktyk, która jest raz prawidłowa i umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się, a raz nieprawidłowa. Wymogi odnośnie infrastruktury również zostały określone w sposób, który uniemożliwia ich identyfikację i weryfikację, na arkuszu oceny miejsca pracy. W Uczelni obowiązują przepisy wewnętrzne regulujące odbywanie praktyk – zarówno na poziomie uczelnianym, jak i w przypadku filologii rosyjskiej, w odniesieniu do każdej specjalności. W dokumentach określono cele praktyk, zasady organizacji, terminy odbywania praktyk, wskazano osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami, w tym wyszczególniono ich zadania oraz zakresy odpowiedzialności, wymieniono obowiązki studenta, a także sprecyzowano warunki zaliczenia. Regulamin kierunkowy odwołuje się do miejsc praktyk, ale nie definiuje ich w sposób, który wskazywałby jasne kryteria doboru takiego miejsca. Wytyczne mieszają kategorie form organizacyjnych z branżami i są niezrozumiałe. Ponadto, jest to katalog otwarty, co oznacza, że student może odbywać praktykę w zasadzie w każdej funkcjonującej organizacji. Rekomenduje się uporządkowanie i doprecyzowanie w dokumentach regulujących odbywanie praktyk wymogów, jakie spełniać muszą placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, w tym określenie precyzyjne ich profili działalności zgodnych z koncepcją celami kształcenia na kierunku. Problemem powiązany jest brak szczegółowej procedury, w tym reguł, zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, chociaż regulamin uczelniany taką możliwość dopuszcza, a także warunków kwalifikowania na praktykę, trybu i formy przeprowadzania hospitacji praktyk, współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk oraz ich sposobów komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów. Dobór ten zgodny jest z przyjętym w dokumentach regulujących organizację praktyk założeniem, iż „praktyki mogą być realizowane w różnego rodzaju instytucjach państwowych i samorządowych, organizacjach pozarządowych, przedsiębiorstwach i firmach prowadzących działalność produkcyjną, handlową lub usługową (np. w biurach tłumaczeń),

które umożliwiają studentowi w ramach powierzonych obowiązków kontakt z językiem rosyjskim” (“Regulamin praktyk zawodowych dla kierunku filologia rosyjska na studiach stacjonarnych I stopnia, specjalność: *translatoryka i język biznesu*”). Takie sformułowanie nie daje żadnych wytycznych w zakresie doboru profilu instytucji w kontekście możliwości osiągnięcia w niej efektów przyjętych dla praktyk. Student ma możliwość samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki, wykorzystując do tego arkusz oceny miejsca realizacji praktyk zawodowych, który weryfikowany jest przez uczelnianego opiekuna praktyk. Za pomocą arkusza ma być sprawdzone, czy profil działalności praktykodawcy jest zgodny z treściami programowymi praktyk. Jest to założenie błędne, gdyż to nie Uczelnia, a sam praktykodawca, co do założenia zawartego w sylabusie, te treści określa. Oznaczałoby to, iż opiekun uczelniany weryfikuje możliwość realizacji treści, które jeszcze nie zostały ustalone (będą ustalone podczas praktyki przez pracodawcę), a dodatkowo weryfikacja zgodności treści jest bezprzedmiotowa, gdyż treści są zgodne z profilem praktykodawcy, jeśli sam je określa. W kryteriach doboru nie jest również jasne, jakie narzędzia i warunki pracy są wymagane w miejscu praktyki, ani jakie „odpowiednie” kompetencje ma posiadać praktykodawca, gdyż określenie „wykształcenie kierunkowe, doświadczenie zawodowe” może oznaczać dowolny kierunek studiów i doświadczenie.

Wewnętrzne procedury jakościowe, choć jasno zakładają monitoring i ewaluację programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunów praktyk, realizacji praktyk, a także efektów uczenia się osiągniętych na praktykach i dokonywane systematycznie, z udziałem studentów, nie uściślają, w jaki sposób wyniki tych działań jakościowych są opracowywane i jakie mają znaczenie dla doskonalenia programu studiów. Przyjęte procedury nie skutkują więc doskonaleniem programu praktyk i jego realizacji, ponieważ nie zdiagnozowały nieprawidłowości odnoszących się do sformułowanych efektów uczenia się, treści programowych czy doboru miejsc praktyki i ich infrastruktury, a także do opiekunów praktyk w zakładach pracy. System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk nie działa skutecznie.

Rozplanowanie zajęć w poszczególnych dniach tygodnia jest przeprowadzone racjonalnie i jest zgodne z zasadami higieny pracy. Zajęcia w kolejnych dniach tygodnia zarówno dla studentów I, jak i II stopnia studiów trwają w przedziale czasowym od 8.00 do 16.30 i umożliwiają studentom zarówno skorzystanie z przerwy obiadowej, jak i dają możliwość pracy w bibliotece.

Harmonogram weryfikacji i oceny efektów uczenia się jest wyważony, studenci we wszystkich semestrach dysponują podobnym czasem, który mogą wykorzystać na pracę własną w celu przygotowania do weryfikacji efektów uczenia się. Ostatnie semestry na każdym stopniu studiów nie są przeciążone egzaminami i dzięki temu studenci mają więcej czasu na finalizację pracy dyplomowej. Liczba egzaminów przewidziana w poszczególnych semestrach jest dość zróżnicowana. Na I stopniu studiów: w semestrze I - 0, w semestrze II – 6, w semestrze III – 5, w semestrze IV – 6, w semestrze V - 2, w semestrze VI – 1. Na II stopniu studiów: w semestrze I - 4, w semestrze II – 2, w semestrze III – 0, w semestrze IV – 1. Rekomenduje się bardziej równomierne zaplanowanie egzaminów, aby studenci mieli więcej czasu na przygotowanie się do nich.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie w pełni zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Wymiar praktyk zawodowych jest właściwy, jednak program praktyk został skonstruowany wadliwie - zdiagnozowano problemy dotyczące efektów uczenia się oraz treści programowych. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk, dobór miejsc odbywania, a także kompetencje opiekunów praktyk w zakładach pracy nie zapewniają osiągnięcia przez wszystkich studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Uczelnia nie zapewnia właściwych miejsc praktyk wszystkim studentom, a przyjęte zasady nie gwarantują prawidłowego doboru miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. treści programowych, zarówno dla zajęć na studiach I jak i II stopnia, nie zawsze są w pełni zgodne z efektami uczenia się dla tych zajęć, ponieważ są one nieprawidłowo sformułowane w sylabusach niektórych zajęć;
2. niezdefiniowanego katalogu zajęć z dziedziny nauk społecznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż 5 ECTS;
3. efektów uczenia się oraz treści sformułowanych dla praktyk, które nie uwzględniają założeń koncepcji kształcenia, a także jasnego odniesienia do obszarów działalności zawodowej, do której przygotowujący jest student, nie zapewniają możliwość kompleksowej weryfikacji efektów uczenia się oraz oceny stopnia osiągnięcia efektów przez osobę zaliczającą praktyki po stronie Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się przegląd treści programowych dla zajęć pod kątem ich spójności z kierunkowymi efektami uczenia się i efektami uczenia się dla zajęć;
2. Zaleca się zapewnienie w programie studiów I i II stopnia zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS;
3. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się oraz treści programowych dla praktyk adekwatnie do założeń koncepcji kształcenia, a także odniesienia do obszarów działalności zawodowej, do której przygotowujący jest student, zapewnienie możliwości kompleksowej weryfikacji efektów uczenia się oraz oceny stopnia osiągania efektów przez osobę zaliczającą praktyki po stronie Uczelni;
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na studia na kierunku filologia rosyjska odbywa się na podstawie Uchwały Senatu UG. Warunki rekrutacji, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są dostępne w systemie IRK, do którego odsyła kandydatów zarówno strona Uczelni, jak i strona WF, na którym odbywa się kształcenie na ocenianym kierunku. Zasady rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających predyspozycje, wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Zasady rekrutacyjne nie gwarantują równych szans w staraniach o przyjęcie do na oceniany kierunek wszystkim kandydatom. W punkcie 7. zasad rekrutacyjnych widnieje zapis o przyznaniu dodatkowych 10 pkt Laureatom Dyktanda Języka Rosyjskiego organizowanego przez UG i Bałtycki Uniwersytet Federalny im. I. Kanta w Kaliningradzie. W sytuacji, gdy laureaci innych Dyktand Języka Rosyjskiego akredytowanych przez instytucje uniwersyteckie nie mają możliwości ubiegania się o dodatkowe punkty taki zapis faworyzuje uczestników jednego tylko konkursu. Ponadto zapis dotyczący przyznania dodatkowych punktów laureatom tego konkursu, wobec zwieszenia współpracy z uczelniami z FR nie ma racji bytu.

Zapewniony jest pełny udział osób z niepełnosprawnościami w procesie rekrutacyjnym.

Przyjęcie na studia następuje na podstawie kompletu złożonych dokumentów (formularz podania o przyjęcie na studia ze zdjęciem, wygenerowany i wydrukowany z systemu IRK, kopia świadectwa dojrzałości, z ewentualnym aneksem lub zaświadczeniem o wynikach egzaminu maturalnego, lub innego dokumentu uprawniającego do studiowania, dokument potwierdzający uzyskanie dodatkowych uprawnień). Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy. O miejscu na liście rankingowej decyduje liczba punktów uzyskanych za wynik egzaminu maturalnego z trzech przedmiotów: język polski (mnożnik przedmiotu 0,2), jeden język nowożytny (mnożnik 0,6) oraz jeden

z przedmiotów do wyboru: historia, historia sztuki, drugi język obcy nowożytny, język mniejszości narodowych, język regionalny, WOS, geografia, matematyka (mnożnik 0,2). Wynik egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym mnoży się dodatkowo przez współczynnik 1,5. Znajomość języka rosyjskiego nie jest wymagana.

Rekrutacja na studia II stopnia odbywa się na podstawie konkursu ocen na dyplomie. dla absolwentów studiów wyższych z wykładowym językiem rosyjskim albo na podstawie egzaminu ustnego z języka rosyjskiego (max. 50 pkt.) i konkursu ocen na dyplomie (max. 50 pkt.) dla absolwentów studiów wyższych innych kierunków. Zasady przeliczania oceny na dyplomie na punkty określa Uchwała Senatu UG w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne z 26.05.2022.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny ich adekwatności w odniesieniu do programu studiów i osiągniętych podczas ich trwania efektów uczenia się. Zostały one ustalone Uchwałą Senatu UG nr 123/19 z dn. 26.09.2019 r. i zamieszczone na stronie internetowej UG.

Warunki i procedury ubiegania się o przyjęcie na studia na podstawie uznania efektów uczenia się uzyskanych na innej uczelni niż UG lub uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności. Są one określone w Regulaminie Studiów. Przyjęcie na studia studenta studiującego uprzednio na innej uczelni odbywa się na podstawie oceny różnic programowych występujących pomiędzy kierunkiem poprzednich studiów i programem studiów na filologii rosyjskiej. Przed ewentualną zgodą rektora na przeniesienie wyznaczane są na podstawie analizy sylabusów różnice programowe.

Zasady dyplomowania nie są specyficzne dla kierunku filologia rosyjska. Formalne wymogi dotyczące pracy dyplomowej są określone w Regulaminie Studiów na UG i uszczegółowione w odniesieniu do ocenianego kierunku w dokumencie „Seminarium dyplomowe (licencjackie i magisterskie) na kierunku filologia rosyjska (zasady udziału, redakcja i edycja pracy dyplomowej, przebieg procesu składania i dyplomowania)”, przyjętym 20.12.2022 r. przez Radę Programową dla kierunku filologia rosyjska. Dokumenty te określają m.in. zasady wyboru i zatwierdzania tematu pracy, kryteria merytoryczne jakie powinna spełniać praca licencjacka oraz magisterska. Studenci kierunku filologia rosyjska przygotowują pracę dyplomową w języku rosyjskim, co w założeniu stanowi ostateczny etap potwierdzenia efektów uczenia się w zakresie praktycznej nauki języka rosyjskiego. Tematyka pracy powinna uwzględniać przygotowanie metodologiczne studenta i możliwości przeprowadzenia badań naukowych, a także zainteresowania naukowe i – co nie jest zrozumiałe w kontekście kierunku o profilu ogólnoakademickim – zawodowe studenta oraz (w przypadku studentów pracujących) miejsce pracy studenta.

W zasadach dyplomowania nie wskazano, że tematyka prac dyplomowych powinna być powiązana z dyscyplinami naukowymi do których została przyporządkowana koncepcja kształcenia na kierunku. W dokumencie nie wskazano również elementu kluczowego – że tematyka prac powinna być zgodna z efektami uczenia się dla kierunku, co nie jest spójne z występującym w wyżej przywołanym dokumencie zapisem o powiązaniu tematyki pracy dyplomowej z realizowanym kierunkiem studiów. Brak rozeznania się tematyce wykraczającej poza zakres efektów uczenia się specyficznych dla kierunku filologia rosyjska przez piszących prace, odbija się na ich jakości co odnotował zespół oceniający w udostępnionych pracach dyplomowych (np. w pracy na temat statusu języka rosyjskiego w Ukrainie nie uwzględniono roli czynnika językowego w polityce rosyjskiej, działalności Fundacji Russkij Mir,

konceptu trójjedynego narodu itp.). Nie wskazano również merytorycznych wymogów co do pracy dyplomowej, z podziałem na kryteria jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach I stopnia i studiach II stopnia i uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów,

Ocena na dyplomie określona jest zasadami zawartymi w Regulaminie Studiów na UG i składa się na ½ oceny ze studiów, ¼ oceny pracy licencjackiej i ¼ oceny z egzaminu licencjackiego i należy ją uznać za optymalną w kontekście szacowania wysiłku studenta włożony w tryb studiów oraz przygotowanie pracy dyplomowej.

Przyjęte zasady i procedury dyplomowania należy uznać za częściowo zapewniające potwierdzenie przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. O ile zgodne z regulaminem studiów zasady przeliczenia osiągnięć studenta dla określenia oceny na dyplomie są przejrzyste, to zasady określone w dokumencie „Seminarium dyplomowe” nie są specyficzne dla kierunku, są uogólnione, a przez to niekonkretne, co odbija się m. in. na jakości wybranych prac dyplomowych. Brak konkretyzacji dotyczy przede wszystkim wyboru tematyki pracy i uzgodnienia jej z efektami uczenia się dla kierunku filologia rosyjska, a także braku wskazania dyscyplin w zakresie których powstawać mogą prace na kierunku filologia rosyjska, co jest tym bardziej istotne, że tej dyscypliny ma dotyczyć jedno z pytań dyplomowym.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych są dostosowane do poziomu studiów licencjackich i magisterskich oraz efektów uczenia się osiągniętych na kierunku filologia rosyjska. Ustalono jasno określoną skalę punktową lub/i procentową oraz kryteria otrzymania oceny. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne i zasadniczo zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Katalog metod weryfikacji efektów uczenia się, na ocenianym kierunku studiów jest stosowany adekwatnie do efektów podlegających sprawdzeniu. Wśród uwzględnionych metod weryfikacji są m.in. egzaminy ustne i pisemne, oparte na teście wyboru lub pytaniach otwartych, testy kontrolne, kolokwia ustne i pisemne, dyktanda, eseje, prezentacje multimedialne, prace projektowe.

W katalogu metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się wskazano w sylabusach dla niektórych zajęć „aktywność na zajęciach” lub „aktywna praca na zajęciach” (np. *socjolingwistyka, praktyczna nauka języka angielskiego I, najnowsza literatura rosyjska, kultura popularna i sztuka masowa, mediolingwistyka, stylistyka praktyczna, współczesna literatura rosyjska w przekładzie, literatura rosyjska XVIII/XIX wieku w przekładzie, kreowanie wizerunku, analiza współczesnych tekstów medialnych, mitologiczne źródła współczesnej Rosji, komunikacja sieciowa, historia Rosji I, literatura powszechna*). Aktywność jest to postawa, cecha osobnicza, psychologiczna, nie może być uznana za obiektywną formę weryfikacji wiedzy.

W niektórych przypadkach metody weryfikacji efektów uczenia się nie są adekwatne w odniesieniu do form zajęć. W licznych sylabusach w katalogu kryteriów oceny wskazano „aktywną pracę na zajęciach” (także w przypadku zajęć wykładowych, formy z założenia zakładającej stosowanie metod podawczych), a udział tego sposobu oceny stanowi ważny jej składnik i waha się od 10 do nawet 70%, przy najczęstszym wskazaniu od 20 do 40% (np. *najnowsza literatura rosyjska, praktyczna nauka języka rosyjskiego I, teorie komunikacji, stylistyka praktyczna, praktyczna nauka języka rosyjskiego II, III, IV, współczesna literatura rosyjska w przekładzie, literatura rosyjska XVIII/XIX wieku w przekładzie, gatunki dziennikarskie, przekład prawniczy, analiza i interpretacja tekstów kultury, magiczny świat rosyjskich bajek i baśni, komunikacja sieciowa, przekaz medialny w przekładzie, intertekstualność rosyjskiego audiotekstu, literatura powszechna, podstawy gramatyki opisowej języka polskiego*). Nie

jest to prawidłowe kryterium oceny, aktywność jest to postawa, cecha osobnicza, nie może być uznana za składnik obiektywnej oceny. W efekcie szczegółowe kryteria uzyskania oceny wskazanych wyżej przedmiotów są sformułowane w sposób niejasny, niemierzalny. Powoduje to, że nie jest gwarantowane osiągnięcie tych samych efektów uczenia się przez wszystkich studentów. Rekomenduje się przegląd wskazanych w sylabusach metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się pod względem ich adekwatności do form zajęć.

Warunki i szczegółowy sposób uzyskania zaliczeń i przygotowania się do egzaminu są określone w sylabusach udostępnianych studentom za pomocą Portalu Edukacyjnego UG. Sylabusy sporządzone są na ustandaryzowanych formularzach zawierających informacje odnoszące się do efektów uczenia się, sposobu uzyskania zaliczenia oraz kryteriów oceny, co zapewniać ma bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Informacja zwrotna dotycząca efektów uczenia się na każdym etapie studiów jest udostępniana studentom w trakcie konsultacji lub/oraz w formie notatek na pracach etapowych. Świadczy to o dostępie studentów do informacji o postępach w osiągnięciu efektów uczenia się w toku studiów. Wątpliwości budzi natomiast przekazywanie informacji zwrotnej na temat odbytych praktyk. Metody weryfikacji i przekazywania informacji zwrotnej na płaszczyźnie deklaratywnej są zaplanowane prawidłowo, jednakże sposób ich zastosowania nie jest właściwy, gdyż nie umożliwiają one kompleksowej weryfikacji przyjętych dla praktyk efektów uczenia się przez osobę odpowiedzialną za ich zaliczenie, a także nie umożliwiają diagnozowania nieprawidłowości, jakie zostały stwierdzone w kryterium 2. Dziennik praktyk zawiera bardzo lakoniczne, wielokrotnie powtarzane wpisy, które nie umożliwiają identyfikacji czynności praktykanta, a tym bardziej ich jakości. Brak w nich próbek wykonanej pracy wraz z zaznaczeniem ew. błędów czy dobrych praktyk.

Informacja o osiągnięciu efektów uczenia się na zakończenie studiów przekazywana jest po egzaminie dyplomowym. Informacja na temat oceny pracy dyplomowej przekazywana jest za pomocą recenzji od promotora i recenzenta pracy, z którą jej autor może zapoznać się przed egzaminem dyplomowym. Zgodnie z założeniami określonymi w dokumencie „Seminarium dyplomowe...” student w recenzjach otrzymuje pełną informację zwrotną na temat zgodności treści pracy z jej tematem określonym w tytule, układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów i kompletności tez. Recenzje zawierają także merytoryczną ocenę pracy wraz z oceną jej nowatorstwa (czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie problemu), a także prawidłowości doboru i wykorzystania źródeł oraz ocenę formalnej strony pracy, czyli poprawności językowej, opanowania techniki pisania pracy, spisu rzeczy i odsyłaczy. W praktyce recenzje niektórych losowo wybranych prac dyplomowych koncentrują się na strukturze w części dotyczącej oceny merytorycznej (np. rec. prac: „Kult jednostki Władimira Putina w mediach rosyjskich”, „Status języka rosyjskiego na Ukrainie”), co sprawia, że nie można ich uznać za w pełni przekazujące informację zwrotną.

Zasady zaliczania i weryfikacji efektów uczenia się, określone w regulaminie studiów są oparte na ocenie uzyskania odpowiedniej liczby punktów ECTS, co umożliwia równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji. Student w celu zaliczenia roku musi uzyskać odpowiednią liczbę punktów ECTS – określoną przez program studiów. Zasady zaliczania zajęć, warunki powtarzania przedmiotów i wznowienia studiów, a także uznawania punktów ECTS uzyskanych podczas wymiany zagranicznej określają zapisy regulaminu studiów. Określone zasady weryfikacji nie eliminują żadnej z grup studentów, w tym osób z niepełnosprawnością. Przyjęte zasady są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związane z weryfikacją

efektów uczenia się, a także sposoby postępowania, reagowania i zapobiegania zachowaniem nieetycznym, takich jak ściąganie na egzaminie czy plagiaty określa Zarządzenie Dziekana WF. Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych odbywa się na pierwszym etapie podczas spotkania negocyjacyjnego z udziałem opiekuna roku i zastępcy dyrektora IRSW ds. studenckich, a jeśli to nie przyniesie skutku – przekazywane do dziekana WF.

Na studia I stopnia znajomość i opanowanie języka obcego kierunkowego, w tym specjalistycznego jest weryfikowana cyklicznie po II i IV semestrze oraz na poziomie B2 po VI semestrze studiów, na studiach II stopnia – po semestrze II oraz na poziomie C1 po IV semestrze. Weryfikacji znajomości języka rosyjskiego w trakcie procesu edukacyjnego służyć mają również praktyki, w ramach których studenci wykorzystują swoje umiejętności językowe oraz udział w konkursach organizowanych przez partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego. Ostateczną weryfikacją znajomości języka rosyjskiego na poziomie określonym w katalogu efektów uczenia się dla kierunku jest przygotowanie pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy w języku rosyjskim.

W tabeli efektów uczenia się dla kierunku filologia rosyjska, studia I stopnia zapisano obowiązek wykazania się znajomością drugiego języka obcego na poziomie B1 (efekt K_U16 “ma umiejętności językowe w zakresie dodatkowego języka obcego nowożytnego, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu przynajmniej B1 ESOKJ, pozwalające mu czytać ze zrozumieniem oraz zdobywać wiedzę profesjonalną”). W sytuacji, gdy poziom biegłości językowej dla języka obcego na maturze na poziomie podstawowym to B1, a student wybierze na studiach język zdawany na egzaminie dojrzałości może zaistnieć sytuacja, że absolwent kierunku nie osiąga w czasie studiów żadnego przyrostu wiedzy w zakresie drugiego języka obcego. Rekomenduje się uściślenie kryterium dotyczące kompetencji wyjściowej odnośnie poziomu biegłości językowej w zakresie drugiego języka obcego i powiązanie go z progresem efektów uczenia się w toku studiów.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów czy dzienników praktyk. Podczas analizy wybranych prac etapowych oraz dzienników praktyk zespół oceniający stwierdził, że tematyka praktyk nie zawsze jest w pełni zgodna z sylabusem, a treści wynikające z przyjętych efektów uczenia się zamieszczonych w sylabusie, nie odnoszą się do szeregu czynności praktykanta i uwidocznionych w dzienniku. Brak realizacji treści wynikających z efektów odnoszących się do takich kwestii, jak np. korzystanie z multimediów, internetu, technologii informacyjnej, pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej, kompetencji językowych na poziomie C1 wg ESOKJ i in. Z drugiej zaś strony odnotowanie w dziennikach praktyk treści wykraczających poza te wymienione w sylabusach oraz poza te, które wynikają z efektów uczenia się – np. wykonywanie czynności biurowych, czynności organizacyjne w zakresie przygotowania egzaminów powoduje, że nie da się jednoznacznie potwierdzić za ich pomocą osiągnięcie efektów uczenia się. Dodatkowo, zawarta w dzienniku tabela weryfikacji efektów potwierdza, że efekty zawarte w sylabusie są oceniane przez opiekuna zakładowego, a opiekun uczelniany dokonuje oceny wtórnej, na podstawie oceny opiekuna zakładowego oraz dzienniczka. Uczelniany opiekun zalicza więc praktykę, ale nie zna warunków, w jakich efekty zostały osiągnięte, konkretnych zadań studenta ani ich wyników itp., ponieważ dokumentacja (dziennik) zawiera jedynie lakoniczne informacje o niektórych czynnościach. Dokumentacja nie zawiera żadnych próbek prac studenta. W dzienniku nie zamieszczono żadnej informacji zwrotnej od zakładowego opiekuna praktyk. Uniemożliwia to rzetelną i kompleksową ocenę przez opiekuna uczelnianego, który nie posiada wystarczających wytycznych do sformułowania stopnia osiągnięcia efektów oraz ich weryfikację. Może opierać się jedynie na pobieżnym, enigmatycznie zasygnalizowanym, opisie zakresu prac, co nie jest

wystarczające w odniesieniu do zakładanych efektów i treści. Wskazane narzędzia nie są więc właściwie wykorzystywane.

Ostatecznym potwierdzeniem właściwej weryfikacji efektów uczenia się odnoszących się do badań naukowych są prace dyplomowe. Ich forma i tematyka są dostosowane do poziomu studiów licencjackich i magisterskich. Tematyka prac wpisuje się w zakres wskazanych dla kierunku filologia rosyjska dyscyplin oraz nie w pełni odpowiada zakresowi efektów uczenia się dla kierunku, w których nie ujęto wiedzy kontekstowej, wykracza więc poza tematykę rosyjską (np. praca dotycząca sytuacji językowej Ukrainy). Tematyka prac odnosi się do różnego rodzaju zagadnień komparatystycznych z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa na polskim i rosyjskim obszarze kulturowym, analizy różnych przejawów kultury rosyjskiej na materiale literatury, zjawisk kulturowych czy mediów, również w ujęciu komparatystycznym z kulturą polską, w mniejszym stopniu zagadnień stricte językoznawczych. Niektóre prace dyplomowe odzwierciedlają brak przygotowania warsztatowego studentów (nienaukowe uzasadnienie doboru tematu przyczynami subiektywnymi, formułowanie też badawczych i formułowanie wniosków - przykładem są prace „Memy, antymemy i postmemy: analiza pragmatyczna”, „Status języka rosyjskiego na Ukrainie”, „Kult jednostki Władimira Putina w mediach rosyjskich”, ujawniające niedostatki metodologiczne.

Analiza wybranych udostępnionych prac dyplomowych wskazuje niedostatki warsztatowe studentów – brak umiejętności sformułowania celów pracy, przeprowadzenia spójnego opisu bądź analizy zaproponowanego w temacie pracy problemu badawczego (np. praca „Obraz grozy i niepokoju w postmodernistycznych powieściach Wiktora Pielewina”), umiejętności selekcji źródeł (np. praca „Status języka rosyjskiego na Ukrainie”) i in.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość rozwijania swoich pasji badawczych w ramach działalności kół naukowych prezentując wyniki swoich badań na konferencjach naukowych, prowadzonych przy IRSW (są to Studenckie Koło Naukowe „Łomonosow”, Studenckie Koło Sympatyków Dziedzictwa Słowiańskiego „Aoryst”). Są autorami publikacji naukowych w czasopiśmie polsko- i rosyjskojęzycznych, co potwierdza lista osiągnięć studenckich. Tematyka publikacji jest zgodna z dyscyplinami językoznawstwo i literaturoznawstwo.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się

uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. System weryfikacji efektów uczenia się nie w pełni umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Stosowane zasady i narzędzia zaliczania praktyk nie w pełni umożliwiają ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla praktyk. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. założonej w kryteriach rekrutacyjnych na studia I stopnia na kierunku możliwość pozyskania dodatkowych punktów wyłącznie przez laureatów konkursu Dyktando Języka Rosyjskiego organizowanego przez UG i Bałtycki Uniwersytet Federalny w Kaliningradzie;
2. niepowiązania tematyki prac dyplomowych z dyscyplinami naukowymi do których jest przyporządkowana została koncepcja kształcenia na kierunku;
3. obowiązujących zasad i stosowanych narzędzi weryfikacji efektów uczenia się, które nie zapewniają rzetelnej oceny praktyk studenckich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie równości szans w staraniach o przyjęcie na kierunek filologia rosyjska, studia I stopnia dla wszystkich kandydatów;
2. Zaleca się jasne powiązanie tematyki prac dyplomowych z dyscyplinami, do których kierunek został przyporządkowany;
3. Zaleca się opracowanie i wdrożenie zasad i narzędzi zapewniających rzetelną weryfikację i ocenę efektów uczenia się dla praktyk studenckich;
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku filologia rosyjska w roku akademickim 2023/2024 zajęcia prowadzi 23 nauczycieli akademickich zatrudnionych w IRSW. Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia na filologii rosyjskiej mających kwalifikacje w dyscyplinach naukowych: językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii. Ich badania są ukierunkowane na szeroko pojmowaną wieloaspektową analizę problemów, zjawisk i wytworów literatury i języka rosyjskiego w odniesieniu do zróżnicowanych kontekstów i uwarunkowań. Nie wskazano specjalisty w zakresie dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach, w ramach której studenci studiów II stopnia muszą zdobyć 10% ogólnej sumy punktów ECTS niezbędnych do ukończenia studiów na kierunku, choć niektórzy pracownicy plasują swój dorobek w dyscyplinach pokrewnych: zakresie mediolingwistyki i komunikacji międzykulturowej (nie prowadzą jednak zajęć z w tym zakresie). Brak tego typu specjalisty wpływa na jakość prac dyplomowych obronionych na kierunku w r. 2022 i 2023.

Większość nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na ocenianym kierunku posiada odpowiedni, udokumentowany dorobek naukowy w zakresie reprezentowanej dyscypliny naukowej. Dorobek językoznawczy (w tym w zakresie lingwistyki przekładu) deklaruje 13 pracowników realizujących część swojego pensum na filologii rosyjskiej, co odpowiada przypisaniu kierunku do dyscypliny naukowej. Przypisanie do dyscypliny i dorobek w zakresie literaturoznawstwa deklarują 4 osoby, dwie zaś wskazują dwie dyscypliny: literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii.

Należy zarazem podkreślić, że realny dorobek wybranych nauczycieli realizujących zajęcia na filologii rosyjskiej trudno ocenić ze względu na multiplikację dorobku naukowego bądź dydaktycznego. Wśród tego typu zabiegów można wymienić zaliczanie do osiągnięć dydaktycznych prac przewidzianych zakresem obowiązków pracownika, tj. jego doświadczenia zawodowego, np. faktu prowadzenia wybranych zajęć, przygotowania sylabusów lub autorskich materiałów do zajęć, które nie są opublikowane (tj. zrecenzowane, opracowane redaktorsko, a więc ich jakość jest subiektywna) lub prowadzenia zajęć w języku rosyjskim, co jest immanentną cechą studiów filologicznych - rusycystycznych. Za formę multiplikacji dorobku należy również uznać podawanie dorobku starszego niż wskazane 6 lat (zwłaszcza jeśli jest to reedycja jeszcze starszej publikacji), a wśród aktywności konferencyjnej i popularyzacyjnej wskazanie aktywności z 2016 i nawet 2015 roku. W dorobku niektórych nauczycieli akademickich prace sprzed 6 lat stanowią połowę wskazanych aktywności.

Stwierdzono przypadki nieprawidłowej obsady zajęć. Przykładowo: zajęcia *teoretyczne i praktyczne aspekty komunikacji przekładowej, czy przekład tekstów z zakresu turystyki i hotelarstwa* prowadzone są przez pracowników nieposiadających aktualnego dorobku adekwatnego do efektów uczenia się i treści programowych zakładanych dla tych zajęć (jednocześnie na kierunku wykładają specjaliści w zakresie przekładu), zajęcia z zakresu dziennikarstwa i nauk o mediach (*gatunki dziennikarskie*, II rok II st., *media w Rosji/gatunki dziennikarskie*, I rok II st.), prowadzi nauczyciel akademicki mający przyzwoity dorobek 35 publikacji naukowych jednak przede wszystkim z zakresu lingwistyki kulturowej i kognitywnej.

Struktura kwalifikacji kadry nauczającej na kierunku filologia rosyjska przedstawia się następująco: 1 profesor, 4 doktorów habilitowanych, 16 - doktorów, 2 magistrów. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy są przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia zapewnia pracownikom wsparcie w zakresie rozwoju kompetencji dydaktycznych, w tym metod i techniki kształcenia zdalnego. Pracownicy mają możliwość podnoszenia, rozwoju i doskonalenia swoich kompetencji dydaktycznych w ramach warsztatów i szkoleń

dydaktycznych organizowanych m.in. przez Biuro Jakości Kształcenia UG, Laboratorium Inicjatyw Dydaktycznych.

Pracownicy są równomiernie obciążani zajęciami dydaktycznymi. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami określonymi w ustawie

W Uczelni stosowane są transparentne zasady doboru nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć. Wstępny plan obsady na kolejny rok akademicki zajęć przygotowujący jest po zakończeniu zajęć w semestrze letnim.

Dobór prowadzących zajęcia co do zasady jest prawidłowy pod względem strukturalnym (zajęcia prowadzą osoby z odpowiednim stopniem / tytułem naukowym) w założeniu umocowany odpowiednimi rozporządzeniami. Niemniej jednak w obsadzie zajęć na kierunku nie zapewniono specjalisty z jednej z dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek na studiach II stopnia oraz - mimo posiadanej kadry - właściwej obsady części zajęć. Prowadzenie zajęć seminaryjnych magisterskich powierzane jest samodzielnym pracownikom naukowo-dydaktycznym, a licencjackich nauczycielom ze stopniem min. doktora. **Rekomenduje się**, ze względu na stwierdzone w opisie stanu faktycznego w kryterium 3 problemy w zakresie realizacji prac dyplomowych, zwrócić uwagę na spójność problematyki badawczej nauczycieli akademickich prowadzących seminaria dyplomowe z tematyką realizowanych przez studentów prac dyplomowych.

Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zapewnione jest właściwie wsparcie techniczne, jak również monitorowane jest zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu

Prowadzący zajęcia nauczyciele akademicy w zakresie realizacji zadań związanych z kształceniem są systematycznie oceniani zarówno przez studentów, jak i innych nauczycieli. Studenci wyrażają swoje opinie za pośrednictwem anonimowej ankiety oceny w Portalu Studenta. Zajęcia dydaktyczne są systematycznie hospitowane, a wyniki hospitacji są analizowane w ramach monitorowania programu kształcenia.

W Uczelni, zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi, przeprowadzane są oceny okresowe nauczycieli akademickich, obejmujące analizę ich działalności naukowej i organizacyjnej oraz dydaktycznej. W ankiecie oceny pracownika uwzględniane są oceny dokonywane przez studentów. Oceny okresowej dokonują się raz na trzy lata, zgodnie z obowiązującym w Uczelni harmonogramem. Wyniki oceny są uwzględniane przy planowaniu obsady i ocenie okresowej pracownika.

Prowadzona w Uczelni polityka kadrowa zapewnia możliwości stałego rozwoju zarówno badań naukowych, jak rozwijania i doskonalenia kompetencji dydaktycznych pracowników. Pracownicy są motywowani w zakresie zdobywania stopni naukowych, rozwijania współpracy z ośrodkami naukowymi w kraju i zagranicznymi, aktywności konferencyjnej i publikacyjnej oraz rozwoju kompetencji dydaktycznych. Uczelnia zapewnia pracownikom wsparcie finansowe druku publikacji, dofinansowanie wyjazdów konferencyjnych, urlopy naukowe, możliwość uzyskania zniżki w pensum dydaktycznym w przypadku zaangażowania w prace projektowe i organizacyjne. W celu podnoszenia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich Uczelnia organizuje w ramach Laboratorium Inicjatyw Dydaktycznych szkolenia i cykle warsztatów dla nauczycieli oraz specjalistyczne szkolenia

dotyczące nowatorskich metod nauczania języków obcych prowadzone m.in. przez pracowników partnerskich uczelni zagranicznych.

Na uczelni obowiązuje polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji określona w zarządzeniu nr 16/R/21 Rektora UG z dn. 2 lutego 2021. Realizowana w Uczelni polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami nie w pełni zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiającą prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. braku specjalisty w zakresie dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach, w ramach której studenci muszą zdobyć 10% ogólnej sumy punktów ECTS niezbędnych do ukończenia studiów II stopnia
2. nie w pełni prawidłowej obsady zajęć na kierunku

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się pozyskanie do prowadzenia zajęć na kierunku specjalisty posiadającego dorobek w zakresie dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach.
2. Zaleca się powierzenie prowadzenia zajęć związanych z określoną dyscypliną nauczycielom akademickim posiadającym aktualny i udokumentowany dorobek w zakresie tej dyscypliny.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Nowoczesny, przestronny budynek Wydziału Filologicznego, w którym odbywają się zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku zlokalizowany jest na kampusie Uniwersytetu. Tam znajduje się również biblioteka główna, w której udostępniane są zbiory dedykowane temu kierunkowi. Sale dydaktyczne, których liczba pozwala na komfortowe planowanie dydaktyki, są zróżnicowanej wielkości i umożliwiają prowadzenie wykładów, ćwiczeń, seminariów, zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnej, a także laboratoryjnych zajęć językowych – fonetycznych oraz tłumaczeniowych. W budynku Wydziału zlokalizowane są również pomieszczenia obsługi administracyjnej kierunku, gabinety kadry akademickiej oraz sala teatralna, na której koronie znajduje się 8 stanowisk kabinowych do tłumaczeń symultanicznych.

Cały budynek i wszystkie jego pomieszczenia są bardzo dobrze dostosowane do potrzeb współczesnej dydaktyki. W obrębie budynku zapewniony jest wysokiej jakości szerokopasmowy dostęp do Internetu bez jakichkolwiek ograniczeń. Wszystkie sale wyposażone są w sprzęt multimedialny – rzutniki, ekrany, komputery, TV, niektóre dodatkowo w system nagłaśniający.

Zajęcia sportowe zapewniane są w budynkach i pomieszczeniach zgodnych z potrzebami kształcenia, m.in. na siłowni, sali fitness, pływalni. Infrastruktura sportowa umożliwia również uczestniczenie w zajęciach osobom z niepełnosprawnościami.

Salę i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej oraz zawodowej oraz umożliwiają osiąganie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Do dyspozycji podczas zajęć przeznaczono nie tylko typowe oprogramowanie biurowe umożliwiające prezentowanie treści w sposób atrakcyjny i nowoczesny. Wykorzystywane jest również oprogramowanie służące zarówno celom badawczym, jak i dydaktycznym, laboratoria do nauki tłumaczeń – ustnych oraz pisemnych, które odzwierciedlają autentyczne warunki pracy zawodowej tłumacza i umożliwiają dodatkowo stosowanie pełnego spektrum metod dydaktycznych w zakresie dydaktyki tłumaczeń. Laboratoria tłumaczeniowe posiadają również dodatkowe wyposażenie wspomagające dydaktykę np. monitory, rzutniki, nagłośnienie. Do dyspozycji studentów podczas zajęć oddaje się programy wspomagające tłumaczenie, zarówno płatne, jak i oferowane w otwartych licencjach. Opisana infrastruktura jest nowoczesna i dostosowana do liczby studentów na kierunku.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne i nie odbiegają od aktualnie używanych w działalności naukowej. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk

badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup. Warunki te umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz zapewniają warunki do samodzielnej pracy badawczej studenta, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Zasoby biblioteczne dla filologii rosyjskiej udostępniane są głównie w Bibliotece Głównej, która dysponuje księgozbiorem liczącym ponad 1.6 miliona woluminów, w tym blisko 1.2 miliona książek, ponad 300 tys. czasopism oraz blisko 200 tys. zbiorów specjalnych. W tym zbiory dedykowane filologii rosyjskiej to 16.5 tys. Spośród zasobów udostępnianych studentom w wypożyczalniach i czytelniach Biblioteki Głównej znaleźć można specjalistyczne pozycje naukowe i podręczniki akademickie z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, w tym literaturoznawstwa, językoznawstwa, nauk o kulturze i religii. Zbiory czasopism obejmują wszystkie istotne czasopisma humanistyczne, w tym także czasopisma rosyjskojęzyczne, zagraniczne. W zbiorach znajdują się również liczne pozycje do praktycznej nauki języka rosyjskiego, w tym dotyczące rozwijania poszczególnych kompetencji językowych receptywnych i produktywnych. Poza zasobami Biblioteki Głównej, studenci i kadra mogą korzystać także ze zbiorów Biblioteki Humanistycznej (w innym budynku na kampusie) oraz Biblioteki Neofilologicznej (w budynku Wydziału). Nauczyciele akademicy realizujący kształcenie na kierunku udostępniają studentom literaturę do zajęć i prac badawczych z własnych podręcznych biblioteczek w Instytucie.

Biblioteka Główna posiada 2 wypożyczalnie i 6 czytelni, łącznie z 577 miejscami dla czytelników, w tym 83 ze stanowiskami komputerowymi. Do dyspozycji czytelników jest 20 pokoi pracy indywidualnej oraz 3 do pracy grupowej. Umożliwia dostęp do wielu licencjonowanych serwisów elektronicznych, książek i czasopism. Zasoby elektroniczne dostępne są w sieci uniwersyteckiej lub z komputerów domowych. Biblioteka zapewnia także wirtualny dostęp do najważniejszych czasopism humanistycznych. Aktualnie Biblioteka deklaruje dostęp do ponad 590 tys. pełnotekstowych e-książek ponad 152 tys. czasopism elektronicznych.

Pozostałe dwie biblioteki – Humanistyczna oraz Neofilologiczna również dysponują własnymi zbiorami oraz właściwymi warunkami dla czytelników, w tym stanowiskami komputerowymi z dostęпами do baz pełnotekstowych. Udogodnienia dla czytelników we wszystkich ww. bibliotekach to nie tylko wolny dostęp do półek, ale również wyposażenie w nowoczesny sprzęt np. kserokopiarki i drukarki, skanery, powiększalniki dla słabowidzących oraz e-czytniki. Godziny otwarcia bibliotek zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Lokalizacja bibliotek, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, a liczba miejsc w czytelni oraz udogodnienia dla użytkowników spełniają najwyższe wymagania jakościowe i umożliwiają komfortowe korzystanie z zasobów.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa oraz biblioteczna oraz zasady korzystania z niej przez studentów i kadre są zgodne z przepisami BHP.

Infrastruktura informatyczna jest dobrze rozwinięta. Studenci nie posiadają jednak dostępu do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów, itp. Rekomenduje się udostępnianie infrastruktury specjalistycznej i komputerowej dla studentów poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów itp.

Infrastruktura naukowa, dydaktyczna i biblioteczna jest w bardzo wysokim stopniu dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Dotyczy to zarówno zlikwidowanych barier

architektonicznych (np. oznakowanych miejsc parkingowych, wind, pomieszczeń tabliczkami brajlowskimi, wolnego dostępu do półek itp.), jak i dostępności dla osób z innymi rodzajami niepełnosprawności np. z dysfunkcją narządu słuchu, (poprzez zainstalowanie wspomagającego nagłośnienia, udostępnianie sprzętu wspierającego), z dysfunkcją wzroku (poprzez oznakowanie sal, sprzęt umożliwiający techniczną adaptację materiałów dydaktycznych do potrzeb osób słabowidzących i niewidomych, udostępnianie studentom specjalistycznego sprzętu, w tym urządzeń do indywidualnego wykorzystania). Stanowiska komputerowe znajdujące się w bibliotekach/ czytelnich są właściwie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawności i umożliwiają samodzielną pracę osobom np. niewidomym i słabowidzącym, z dysfunkcjami kończyn górnych, słabostyszącym i.in. Zastosowane udogodnienia to również zaplecze sanitarne w pełni dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózku, zlokalizowane we wszystkich kluczowych miejscach komunikacyjnych. Wysoki stopień dostosowania do potrzeb dla osób z niepełnosprawnością zapewnia także nieskomplikowany i powszechny dostęp do wysokiej jakości, nowoczesnych technologii informatycznych i multimedialnych.

Należy jednak zwrócić uwagę, że w wielu salach dydaktycznych nie wyodrębniono, nie dostosowano i nie oznakowano miejsca dla osoby z niepełnosprawnością. Rekomenduje się podjęcie działań zmierzających do zwiększenia dostępności poszczególnych sal dydaktycznych poprzez zorganizowanie i oznakowanie w każdej z nich miejsca dla osoby z niepełnosprawnością zapewniającego podstawowy pakiet dostosowań do potrzeb tych osób.

W przypadku stosowania elementów kształcenia na odległość, np. do komunikacji z nauczycielami czy w celu korzystania z dedykowanych materiałów dydaktycznych, studenci mają zapewniony dostęp do wszelkich koniecznych elementów struktury informatycznej. Uczelnia od wielu lat tworzy, rozwija i dostosowuje własną infrastrukturę do nauczania na odległość – wykorzystuje w tym celu własną platformę oraz rynkowe rozwiązania spersonalizowane do potrzeb Uczelni. Stosowane narzędzia i oprogramowanie w zakresie nauczania na odległość umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Infrastruktura ta jest dostępna dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Zasoby platformy są na bieżąco poszerzane w zależności od potrzeb procesu dydaktycznego.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są bardzo bogate i urozmaicone, znacznie przewyższające standardowe zapotrzebowanie z perspektywy wymogów programowych ocenianego kierunku. Studenci posiadają pełny dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach, które jest zgodne z wytycznymi w sylabusie co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Należy jednak zwrócić uwagę, iż w ostatnich latach spadła intensywność poszerzania księgozbioru dla filologii rosyjskiej – najnowsze pozycje wykorzystywane na zajęciach i udostępniane przez Uczelnię wydane były głównie do roku 2015, co w przypadku zajęć z założenia poświęconym problematyce współczesnej, najbardziej aktualnej np. literaturze, kulturze, polityce, językowi specjalistycznemu, nie jest wystarczające. Dla przykładu, na zajęciach kierunku i metodologie badań w językoznawstwie najnowsza pozycja wykorzystywana podczas zajęć to publikacja z roku 2006 (Сусов И.В., История языкознания), a do samodzielnej pracy studenta z 2010 (Концепты культуры в языке и тексте: теория и анализ, pod red. A. Kiklewicza. T. 2), na zajęciach kultura popularna i kultura masowa – z 2013 roku, narzędzia informatyczne w lingwistyce – 2014,

mentalność rosyjska – 2014, gramatyka współczesnego języka rosyjskiego – 2015, i in. Rekomenduje się uaktualnienie zbiorów bibliotecznych i rozszerzenie ich o pozycje właściwe dla dyscyplin, do których przypisano kierunek i jednocześnie specyficzne dla języka będącego przedmiotem studiów, a także dla literatury, kultury i realizowania obszaru języka rosyjskiego.

Zasoby biblioteczne udostępniane są w formie tradycyjnej, a także elektronicznej. Biblioteka, poza tradycyjnym zakresem działalności usługowej, udostępnia zbiory również poprzez wykonywanie skanów zamówionych materiałów i wysyłanie ich drogą elektroniczną studentom i pracownikom. Stanowi to również wsparcie procesu dostosowania liczby egzemplarzy w zasobach bibliotecznych do procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów, a także dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami lub sprawujących opiekę nad małymi dziećmi.

W bibliotece funkcjonuje system biblioteczno-informacyjny, umożliwiający szybki dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb, wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach. Dzięki działalności biblioteki, studenci i kadra badawczo-dydaktyczna posiadają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej za pośrednictwem licencjonowanych serwisów elektronicznych, książek i czasopism, w tym Elsevier czy Wiley-Blackwell.

Korzystanie z zasobów bibliotecznych jest w pełni możliwe przez osoby z niepełnosprawnością poprzez m.in. dostęp „open-space”, zdalny dostęp do zasobów, stanowiska w czytelnicy posiadające rozmaite dostosowania dla osób z dysfunkcją narządu ruchu, kończyn górnych, narządu słuchu oraz Uczelnia zapewnia szereg różnorodnych materiałów dydaktycznych opracowanych w formie elektronicznej, które udostępnia studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem platformy uczelnianej oraz bezpośrednio, na zamówienie, z biblioteki.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym stosowanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością. Procedury prowadzenia przeglądów są realizowane z udziałem władz Wydziału oraz nauczycieli akademickich i osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy czy zakresy funkcjonalności, odnoszą się do wszystkich elementów infrastruktury odgrywających istotną rolę w realizacji procesu dydaktycznego, samodzielnej nauki/ prowadzenia badań, a także odpoczynku i rekreacji studentów na terenie jednostki. Stosowane metody weryfikacji i ustalania ścieżek rozwoju infrastruktury, ich zakres, warunki i tryb, a także osoby/ organy odpowiedzialne zostały dobrane prawidłowo.

Procedury przyjęte w Uczelni przewidują udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Studenci mają możliwość wypowiedzenia się na temat infrastruktury w regularnie przeprowadzanych ankietach, jak również „interwencyjnie”, mogą też zgłaszać sugestie odnośnie infrastruktury, w szczególności zasobów bibliotecznych, w dowolnym czasie.

Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia kluczowych elementów infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, a także pozostałych elementów wyposażenia, pomocy, środków dydaktycznych, aparatury, oprogramowania i zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia prowadzi współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w zakresie projektowania, realizacji i doskonalenia programu studiów. Grono interesariuszy kluczowych

dla opiniowania, ustalania i doskonalenia koncepcji kształcenia i programu studiów jest różnorodne. Tworzą je z jednej strony przedstawiciele branży edukacyjnej - szkoły prowadzące kształcenie w systemie oświaty, podmioty oferujące kursy językowe, z drugiej, w grupie interesariuszy kluczowych, zasiadających w Radzie Programowej kierunku głos mają również organizacje z innym profilem zawodowym: jednostka HR międzynarodowej firmy konsultingowej, firma tłumaczeniowa i prowadząca kursy językowe oraz firma projektująca, produkująca i sprzedająca ubrania dla dzieci. Chociaż rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest ograniczony do przedstawicieli rynku edukacyjnego, usług tłumaczeniowych, biznesu, wpisują się one w sylwetkę absolwenta kierunku i zakładanym w niej przygotowaniem zawodowym do profesjonalnej działalności w branży edukacyjnej, sferze kultury, w szerokiej gamie działalności biznesowej, a także z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Zgodność ta nie jest jednak pełna. Wśród interesariuszy zabrakło przedstawicieli prowadzących badania naukowe w tych dyscyplinach, a ich dobór nie w pełni odzwierciedla wszystkie zakładane w koncepcji kształcenia branże, do których absolwent zyskuje przygotowanie. Rekomenduje się przegląd grona interesariuszy kluczowych pod kątem ich zgodności z profilem absolwenta oraz poszerzenie tego grona o pracodawców reprezentujących branże wymienione jako kluczowe w tej sylwetce. Należy jednocześnie podkreślić, iż z uwagi na to, że program studiów koncentruje się na kształtowaniu kompetencji tłumaczeniowych (poza specjalnością lektora na kursach specjalistycznych) wykorzystywanych w pracy w szerokim wachlarzu branż i typów instytucji/ organizacji, rekomenduje się, aby w gronie kluczowych interesariuszy szczególny nacisk położyć na współpracę z firmami tłumaczeniowymi i lokalizacyjnymi oraz uwzględnić w gronie interesariuszy kluczowych podmiotów, dla których profile zawodowe specjalności studiów stanowią istotę funkcjonowania.

Współpraca z otoczeniem przynosi wymierne efekty. Pracodawcy zasiadający w Radzie Programowej biorą udział w jej spotkaniach, analizują plany studiów oraz opiniują program studiów, zgłaszają postulaty. Podczas spotkań omawiane są kwestie szczegółowe dotyczące oczekiwanych przez pracodawców kompetencji absolwenta. Poza współpracą w ramach rady, na bieżąco prowadzone są konsultacje dotyczące wiedzy praktycznej wymaganej od absolwentów, aby program studiów jak najlepiej odpowiadał potrzebom rynku pracy.

Interesariusze potwierdzają, że współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i ma charakter stały. Współpraca Uczelni z otoczeniem przybiera różnorodne formy, w tym przede wszystkim dotyczy konsultowania i opiniowania elementów programu studiów oraz organizacji praktyk. Współpraca ta jest zacieśniana również w ramach pełnienia przez interesariuszy oraz przez Uczelnię misji społecznej otwartości na środowisko zewnętrzne. Istotne jest, że poza organizacją i realizacją praktyk zawodowych oraz konsultacjami programu, współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przynosi wartość dodaną – popularyzatorską, kulturotwórczą, rozwojową, poszerzoną o wartości płynące z realizacji wolontariatów, z wsparcia oferowanego przez studentów kierunku w sytuacjach trudnych i kryzysowych. Pracownicy i studenci kierunku realizują projekty kulturalne i naukowo-dydaktyczne (np. koła naukowe cieszące się ogromną popularnością). Nie bez znaczenia jest tutaj współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, ze szkołami, z fundacjami. Współpracujące z kierunkiem szkoły uczestniczą w organizowanych dla ich uczniów wykładach i zajęciach otwartych. Wspólne działania z otoczeniem społeczno-gospodarczym dotyczą więc również realizacji działań promocyjnych Uczelni, projektowania poszerzenia współpracy i

wspólnej realizacji misji społecznej, w tym popularyzującej naukę. Od momentu wybuchu wojny na Ukrainie, nauczyciele i studenci kierunku współpracują z instytucjami i urzędami świadczącymi pomoc na rzecz uchodźców poprzez udzielanie wsparcia językowego przy obsłudze obywateli z Ukrainy. Działalność wolontariacka Jednostki spotkała się z uznaniem Marszałka Województwa Pomorskiego oraz Konsula Ukrainy w Gdańsku, od których Jednostka otrzymała specjalne podziękowania.

Aktywności Jednostki podejmowane i prowadzone w ramach współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ich zakres i formy, są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelnia prawidłowo zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów z wykorzystaniem metod metody i narzędzi komunikacji na odległość.

Uczelnia prowadzi regularne przeglądy, co najmniej jeden raz w semestrze, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów. Przeglądy te mają charakter dyskusji ewaluacyjnej podejmowanej podczas spotkań Rady Pracodawców i dotyczą możliwości rozszerzenia współpracy. Dyskusja ta nie obejmuje swoim celem oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, a także skuteczności tej współpracy w aspekcie rozwoju programu studiów. W ewaluacji współpracy z interesariuszami oraz w kształtowaniu ich doboru nie biorą udziału studenci. Rekomenduje się poszerzenie zakresu ewaluacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym o ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów oraz doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a następnie, wykorzystywanie wyników tych przeglądów do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów, a także uwzględnienie udziału studentów w tej ocenie.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W ocenie nie uwzględnia się głosu studentów. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Na kierunku stworzono właściwe warunki, które sprzyjają umiędzynarodowieniu kształcenia. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. W ramach Programu Erasmus+ aktualne i systematycznie wykorzystywane są umowy bilateralne umożliwiające działania międzynarodowe – mobilności studentów, kadry oraz pracowników administracji: semestralne, krótkoterminowe, w celu odbywania studiów, stażowe, szkoleniowe i.in. Zasięg geograficzny działań mobilnościowych jest dobrze dobrany do specyfiki kierunku i właściwie kompensuje czasowe ograniczenia w mobilności z Rosją (Uczelnia zawiesiła umowy bilateralne z tym krajem). W efekcie, mają miejsce mobilności, zarówno wyjazdy, jak i przyjazdy z 11 krajami, w tym 2 rosyjskojęzycznymi. Uczelnie pozostałe są zlokalizowane w Czechach, Turcji, Bułgarii, Niemczech, na Litwie. W nich prowadzone są kierunki o zbliżonych programach studiów w zakresie języka, literatury i kultury języka rosyjskiego, adekwatnie do założeń ocenianego kierunku. Dane liczbowe dotyczące mobilności są właściwe, proporcjonalne do liczby studentów kierunku oraz do liczby nauczycieli akademickich, których aktywność jest najbardziej widoczna.

Proces umiędzynarodowienia na kierunku filologia rosyjska realizowany jest wieloaspektowo. Ze względu na charakter studiów, duża część zajęć na studiach I stopnia oraz większość na studiach II stopnia odbywa się w języku rosyjskim. Program studiów obfituje w zajęcia, podczas których realizowane są treści interkulturowe - dotyczą one różnych wymiarów kultury Rosji i krajów historycznie rosyjskiego obszaru językowego, współczesnego języka rosyjskiego (np. najnowsza literatura rosyjska, magiczny świat rosyjskich bajek i baśni, Azjatycka Rosja. Kultury i konteksty, gramatyka współczesnego języka rosyjskiego). Także prace dyplomowe przygotowywane są w języku rosyjskim. Istotnym czynnikiem umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest zatrudnianie wśród kadry kierunku osób, dla których język rosyjski jest językiem rodzimym. Ważną formą współpracy międzynarodowej są organizowane w Jednostce międzynarodowe konferencje naukowe, czego efektem jest stała współpraca naukowa, która owocowała wspólnymi projektami badawczymi, wydaniem publikacji naukowych, organizacją kolejnych konferencji, seminariów, konkursów, wymian studenckich. Ponadto, nauczyciele akademicy kierunku są członkami międzynarodowych konsorcjów,

pracowni naukowo-badawczych, rad naukowych czasopism, gremiów i stowarzyszeń, a także ekspertami i recenzentami oceniającymi np. programy studiów, wyniki prowadzonych międzynarodowo badań. W ramach współpracy międzynarodowej istnieje możliwość mobilności wirtualnej oraz hybrydowej zarówno nauczycieli, jak i studentów.

Umiejdzynarodowienie kierunku ma również wymiar społeczny, sięgający poza mury Uczelni. Najlepszym przykładem będzie tutaj współorganizacja międzynarodowej olimpiady języka rosyjskiego, współpraca ze szkołami, fundacjami, a także wsparcie językowe w ramach wolontariatu dla jednostek samorządu lokalnego w kontekście problemów uchodźczych i relokacyjnych będących konsekwencją wydarzeń za wschodnią granicą RP.

Umiejdzynarodowienie „w domu” to działania skierowane do kandydatów i studentów obcojęzycznych, głównie ukraińsko- i rosyjskojęzycznych. Dla nich oferowane jest wsparcie w formie zajęć z języka polskiego dla cudzoziemców. Mogą również korzystać z wsparcia psychologicznego dedykowanego studentom z problemami lub znajdującym się w trudniej sytuacji np. rodzinnej, w ramach zwiększenia dostępności Uczelni.

W Jednostce prowadzącej kierunek prowadzone są okresowe oceny stopnia umiejdzynarodowienia kształcenia. Przeprowadza je wyznaczony przez osobę kierującą jednostką zespół. Dodatkowo, stopień i zakres umiejdzynarodowienia oceniają studenci w corocznych ankietach jakości kształcenia. Ewaluacja umiejdzynarodowienia obejmuje ocenę skali, zakresu i zasięgu współpracy z uczelniami zagranicznymi i/lub jednostkami badawczo-rozwojowymi, udziału wykładowców z zagranicy w realizacji zajęć na kierunku oraz rodzimych nauczycieli prowadzących zajęcia w uczelniach zagranicznych, skali i zasięgu mobilności studentów, zajęć prowadzonych w języku obcym. Wyniki tych przeglądów są opracowywane, a wnioski przedstawiane na zebraniach jednostki. W ten sposób podejmowane są również decyzje dotyczące planów rozwojowych umiejdzynarodowienia w kolejnych latach, a w rezultacie ma miejsce również formułowanie celów operacyjnych dotyczących intensyfikacji umiejdzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku na kolejny okres.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiejdzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiejdzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. Umiejdzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy. Wsparcie studentów jest dostosowane do różnych grup studentów (m.in. wychowujących dzieci, w ciąży, pracujących, z niepełnosprawnościami) poprzez m.in. organizację działań, wsparcie nauczycieli akademickich oraz możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji studiów. Za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami odpowiada Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami i Akademickie Centrum Wsparcia Psychologicznego. Studenci mogą skorzystać z takich form wsparcia, jak: pomoc asystenta, wypożyczalnia specjalistycznego sprzętu, porady psychologiczne, doradztwo zawodowe. Biblioteka uniwersytecka jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Rekomenduje się zwrócenie uwagi na działania ACWS i zwiększenie dostępności dla studentów konsultacji psychologicznych.

Wsparcie uwzględnia zróżnicowane formy przygotowujące studentów do udziału w działalności naukowej z efektywnym wykorzystaniem infrastruktury i oprogramowania. Studentom zapewnia się konsultacje z wykładowcami w wyznaczonych godzinach lub ustalonych indywidualnie. Studenci uzyskują wsparcie w zakresie przygotowania do korzystania z infrastruktury i oprogramowania, w tym stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Kompetencje kadry wspierającej proces uczenia się, w tym kadry administracyjnej, odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Kompleksową pomoc zapewniają pracownicy dziekanatu oraz prodziekan ds. studenckich. Kontakt do osób z władz Uczelni odpowiedzialnych za wsparcie oraz działań Uczelni, jest dostępny na stronie internetowej Uczelni. Informacje na temat efektów uczenia się oraz toku studiów są dostępne na stronach internetowych Uczelni.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Regulamin Studiów przewiduje istotne z perspektywy studentów instytucje wsparcia w zakresie studiowania, takie jak urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualna organizacja studiów, która może polegać na zwolnieniu studenta z obowiązku uczestnictwa w zajęciach oraz zaliczania zajęć na warunkach i w terminie uzgodnionym indywidualnie z prowadzącymi zajęcia. Studenci mogą również konsultować aspekty związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. Dyżury nauczycieli akademickich odbywają się regularnie. Dodatkowo studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami również poza godzinami dyżurów i zajęć, po indywidualnym kontakcie mailowym. Studenci mogą realizować swoje pasje i zainteresowania naukowe poprzez

działalność w kołach naukowych (np. Koło Naukowe Aoryst) lub indywidualne inicjatywy w porozumieniu z nauczycielami akademickimi. Dodatkowo studenci wizytowanego kierunku mają możliwość pozostania beneficjentami grantów i projektów realizowanych przez Jednostkę. Ponadto, studenci mogą wnioskować do dziekana wydziału a także organów samorządu studenckiego o dofinansowanie wyjazdów na konferencje czy publikacji tekstów naukowych.

Studenci mogą ubiegać się o świadczenia pomocy materialnej, stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, zapomogi. Wsparciem dla studentów wybitnych oraz motywacją do osiągania lepszych wyników w nauce jest stypendium Rektora, które jest przyznawane na podstawie wysokich wyników w nauce, osiągnięć naukowych, sportowych lub artystycznych. Studenci uzyskujący wyróżniające się wyniki w nauce mają możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji studiów (zasady są określone w regulaminie studiów).

Uczelnia w swoich działaniach uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów. Mogą oni rozwijać swoje kompetencje i zainteresowania w wolontariatach, dodatkowych zajęciach sportowych, aktywnościach Akademickiego Związku Sportowego, Chóru Akademickiego UG oraz innych organizacjach studenckich. Przedstawiciele samorządu studenckiego realizują projekty z zakresu życia studenckiego, organizując wydarzenia kulturalne i stymulujące aktywność studencką. Studenci mają zapewniony udział w pracach i posiedzeniach Rady Uczelni, Senatu Uczelni czy różnorodnych komisjach i radach. Organizacje studenckie są merytorycznie i finansowo wspierane przez władze Uczelni. Samorząd otrzymuje do zaopiniowania dokumenty dotyczące studentów, a zarazem kandydatury osób mających pełnić funkcje kierownicze, które będą miały podejmować decyzje w sprawach studenckich. Należy wskazać, że studenci uczestniczą w procesie doskonalenia programów studiów, jednak nie w zakresie wymaganym przez Ustawę. Rekomenduje się zatem zasięgnięcie opinii samorządu studenckiego na podstawie art. 28 ust. 2 Ustawy oraz nowelizację Statutu UG w zakresie ustalenia terminu, po którym sankcjonuje się "milczącą zgodę" samorządu.

Funkcjonujący na Uczelni system wewnętrzny nie uwzględnia sposobów zgłaszania przez studentów skarg i wniosków, zatem należy go określić jako niepełny. Zgłoszenia przyjmują opiekunowie poszczególnych roczników oraz koordynator kierunku lub samorząd studencki, którzy je przekazują na bezpośrednich spotkaniach z przedstawicielami Uczelni. Rekomenduje się opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku zgłaszania przez studentów skarg i wniosków.

Na ocenianym kierunku prowadzone są z udziałem studentów okresowe przeglądy systemu wsparcia, które obejmują ocenę zajęć. Monitorowane są także losy absolwentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia kształcenia i jego form. Rekomenduje się budowanie szerszego systemu pozwalającego na ocenę przez studentów większej ilości pól, na których działają w związku ze studiowaniem, oraz bieżącą współpracę ze studentami względem wyników ankietyzacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega przeglądom, w których uczestniczą studenci, ale wskazuje się, że wyniki tych przeglądów powinny być bardziej wykorzystywane w działaniach doskonalących. System opieki i wsparcia można określić jako dobry, odnoszący się do istotnych z perspektywy studenta aspektów. Dedykowane wsparcie w istotnym stopniu odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Różne rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane jest również do różnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji związanych z tokiem studiów dla szerokiego grona odbiorców w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Strona dostępna jest zarówno z poziomu urządzeń stacjonarnych, jak też dostosowana jest do przeglądania na urządzeniach mobilnych. Strona Uczelni i Wydziału są dostępne w języku polskim i angielskim. Obydwie strony nie spełniają jednak standardów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wymaganych i określonych przez akty prawa powszechnie obowiązującego.

Informacje obejmują m.in. kompetencje oczekiwane od kandydatów na studia, warunki przyjęcia i kryteria kwalifikacji, program studiów wraz z załącznikami, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się. Są one aktualne i kompletne. W miejscu dedykowanym wizytowanemu kierunkowi znajdują się najważniejsze informacje (m.in. dotyczące poziomu studiów, trybu, praktyk, uznawalności dyplomu, opisu specjalności, możliwych ścieżek kariery) oraz bezpośrednie linki do regulaminu rejestracji i programu studiów.

Na uczelnianej stronie www oraz Biuletynie Informacji Publicznej studenci mogą znaleźć szczegóły dotyczące wsparcia w procesie uczenia się w tym m.in. informacje o: pracownikach Uczelni, danych

kontaktowych i godzinach dyżurów działów, organizacjach studenckich, wsparciu osób z niepełnosprawnościami, programach mobilności studenckiej, działaniach i ofercie Biura Karier czy też Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Centrum Języków Obcych. Kandydaci mogą zapoznać się z oczekiwanymi efektami uczenia się, warunkami przyjęcia na studia i kryteriami kwalifikacji, terminarzem rekrutacji oraz możliwymi formami zatrudnienia i losami absolwentów kierunku. Podstawowe akty prawne, w tym Statut, Regulamin Studiów, Regulamin przyznawania świadczeń, Regulamin Samorządu Studenckiego są dostępne za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Uczelnia przewiduje wsparcie dla osób wykluczonych cyfrowo, a w związku z tym funkcjonuje specjalna podstrona wyjaśniająca zarówno studentom jak i pracownikom w jaki sposób można korzystać z dostępnego oprogramowania. Rekomenduje się uzupełnienia strony internetowej o informacje dot. m.in. wymaganego do udziału w zajęciach sprzętu oraz o ewentualnej możliwości użyczenia takiego sprzętu przez Uczelnię czy też skorzystania z niego w jej siedzibie.

Strona internetowa jest czytelna i przejrzysta dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Jest na bieżąco aktualizowana i umożliwia szybki dostęp do istotnych dla studentów informacji - m.in. systemu Portal Studenta, poczty studenckiej, zakładki Biblioteki, czy też aktualnych wiadomości z życia Uczelni. Uczelnia monitoruje aktualność, rzetelność i kompleksowość publikowanych informacji oraz stara się zapewnić jej zgodność z potrzebami różnych grup odbiorców, zaś wyniki monitoringu są wykorzystywane do doskonalenia zarówno dostępności, jak i jakości informacji o studiach. W działaniach tych zapewniony jest udział studentów.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia)	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7.	Aktualne programy studiów	TAK
8.	Sylabusy	TAK
9.	Kompletność sylabusów	TAK
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
12.	Erasmus	TAK
13.	Most	TAK
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
15.	Harmonogram zajęć	TAK
16.	Regulamin studiów	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK

18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
19.	Biuro Karier	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	TAK
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia opracowała i publicznie udostępniła zasady dostępności i aktualności informacji o programach studiów, zakładanych efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku studiów w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, niemniej nie uwzględniła konieczności dostosowania portali do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Na wizytowanym kierunku prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji o programie i procesie kształcenia. Informacje o studiach są regularnie analizowane, również z udziałem studentów i na podstawie tych analiz doskonalony jest sposób przekazywania informacji o kierunku nauki o rodzinie. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium. Ocena kryterium spełnione częściowo wynika z niepełnego dostosowania strony internetowej Uczelni i Wydziału do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie stron internetowych Uczelni i Wydziału do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka zapewniania jakości kształcenia obowiązująca na Uczelni jest określona zapisami wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia. Kompetencje i zakresy odpowiedzialności osób i zespołów odpowiadających za jakość kształcenia na UG zostały określone w sposób przejrzysty. Nadzór nad zarządzaniem jakością kształcenia i jej doskonaleniem na poziomie Uczelni sprawuje senat i rektor UG. Nadzór nad oceną jakości kształcenia, realizacją procedur wspomagających ocenę jakości kształcenia oraz nad procesami doskonalącymi na poziomie Uczelni prowadzi uczelniana komisja ds. jakości kształcenia oraz pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia. Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zarządzania jakością na poziomie wydziału zapewnia dziekan oraz pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia.

Na Uczelni obowiązują formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Zostały także określone zakresy działania osób i ciał odpowiedzialnych za politykę projakościową w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem sprawuje rada programowa kierunku oraz dyrekcja IRSW. W skład rady programowej kierunku filologia rosyjska wchodzi 10 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku, 4 przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz 2 studentów. Rada programowa m.in. monitoruje proces kształcenia, zatwierdza tematy prac dyplomowych, w oparciu o pozyskane w toku ewaluacji dane przygotowuje zmiany w programach studiów i treściach kształcenia, prowadzi stałą współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Rada programowa przedstawia dziekanowi WF coroczne sprawozdanie z podejmowanych działań projakościowych.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji określone w odpowiedniej uchwale Senatu. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w oparciu o obowiązujące na Uczelni formalnie przyjęte zasady i procedury: program studiów dla kierunku opracowywany przez radę programową kierunku jest zatwierdzany przez Senat Uczelni po weryfikacji przez władze dziekańskie, Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Biuro Kształcenia oraz Senacką Komisję ds. Kształcenia i zatwierdzeniu jest przez Radę WF.

Program studiów na kierunku podlega corocznym przeglądom, w których uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Monitorowanie programu obejmuje co najmniej przeglądy sylabusów zajęć pod względem ich aktualności, spójności efektów uczenia się, stosowanych metod dydaktycznych i sposobów weryfikacji efektów uczenia się, analizy preferencji wyboru zajęć dokonywanych przez studentów, praktyk, hospitacje zajęć. Ocenie podlega też system ECTS. Systematycznie przeprowadzana ocena programów studiów odbywa się w oparciu o wiarygodne i miarodajne dane pozyskiwane zarówno na podstawie anonimowych ankiet studenckich, hospitacji zajęć, analizy oceny praktyk studentów formułowanych przez pracodawców, ocenę stopnia osiągania przez studentów efektów uczenia się, jak i badania oczekiwań studentów i otoczenia społeczno-gospodarczego. Wnioski wynikające z przeprowadzanych analiz, a także postulaty studentów, nauczycieli akademickich i opiekunów praktyk oraz zgłaszane przez formularz dostępny na stronie internetowej WF są wykorzystywane dla doskonalenia programu kształcenia.

Nie prowadzą one jednak do skutecznego zdiagnozowania nieprawidłowości w programie studiów i nie służą jego doskonaleniu. W kryterium 1-3 zostały zdiagnozowane nieprawidłowości skutkujące

propozycją oceny kryterium spełnione częściowo dotyczące: formułowania kierunkowych efektów uczenia się w sposób nie w pełni odpowiadający właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji, formułowania kierunkowych efektów uczenia się i efektów dla zajęć w sposób nie pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, nieprawidłowe i niezgodne z efektami uczenia się formułowanie treści programowych dla zajęć, niewskazanie w programie studiów I i II stopnia zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymaganym wymiarze, niewłaściwej organizacji praktyk zawodowych, niepełnego powiązania tematyki prac dyplomowych z dyscyplinami naukowymi do których przyporządkowana została koncepcja kształcenia na kierunku. Wnioski z systematycznie przeprowadzanej oceny programu studiów są więc w pełni skutecznie wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Przeprowadzana ocena nie prowadzi jednak do zdiagnozowania nieprawidłowości w programie studiów i w konsekwencji nie służy jego doskonaleniu o czym świadczą zalecenia skutkujące propozycją oceny kryterium spełnione częściowo dla kryterium 2. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Propozycja oceny spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących nieskutecznego działania na kierunku wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, który nie przyczynił się do zdiagnozowania nieprawidłowości wskazanych w kryterium 2.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się pełne i efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.
9. Uchwała nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Praktyki zawodowe:

- a. efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć treści

- b. treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się

Stanowisko interpretacyjne PKA 3/2020

- a. metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, w tym metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów

Stanowisko interpretacyjne PKA nr 4/2020

- c. ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się

- d. kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk

- e. infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk

- f. w przypadku realizacji praktyk w wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, dobór miejsc odbywania praktyk, stosowane narzędzia są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk

n/d

- g. organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady obejmujące co najmniej wskazanie osoby lub osób, która/które odpowiada/odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności, kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk, reguły przeprowadzania hospitacji praktyk, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się

Stanowisko interpretacyjne PKA nr 4/2020

- h. uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe
- i. program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

n/d

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

